

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab exordio Imperij Arcadij & Honorij Augustorum, Anno Domini
CCC. XCV. perueniens vsque ad CCCC. XL. continet annos XLV. ita
dispositus, vt commodè sextus tomus à S. Leone Magno Pontifice Maximo
inchoetur

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 400. Anastasii Pap. Annus 3. Arcad. & Honor. Imp.
Annus 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14566

enim ex his perspicue demonstratur, quo tempore Vigilius vixit: nam à temporibus Arcadij Imperatoris, cuius regni exordio Gorthi Grecias sub Alarico iuuare (vt constat ex his, quae superius dicta sunt) Athenarum gymnasia prorsus occlusa, penitusque deserta manserunt. Sed optime congruit, vt Vigilius Athenis adolescens literis operam dederit, qui temporibus S. Ambrosij sedet Episcopus: atque qui ad S. Simplicianum de pallis eo tempore martyribus (quod testatur Gennadius) in laudem eorundem & narrationem rerum gestarum epistolam vna cum libello conscripserit, idem hoc tempore martyrio vita functus decesserit.

XVIII. VIGILII PLURES EODEM SAECULO.

Cum igitur ex his, quae diximus, duo inter se diuersti sint statendi Vigilij, quorum alter his ferme diebus martyr obierit, alter vero, qui post centum ferme annos inter scriptores Ecclesiasticos celebris extitit: licet uterque dici possit Tridentinus Episcopus, titulus tamen martyris ex asserta superius causa, non nisi priori (vt diximus) conuenit. Posteriore quoque Vigilium dicere Tridentinum Episcopum fuisse, non refragatur, quod minime impossibile videtur, centum ferme annorum spatio, duos, eiusdem nominis fuisse ciuitatis vnius Episcopos: cum alioqui sciamus huius centenarij spatio plures memoria celebres vixisse Vigilios: nempe Vigilium Africanum, cuius commentarij in Apocalypsim Cassiodorus a meminit; Vigilium alium diaconum, quem tradit Gennadius b, scripsisse regulas monachorum: rursum vero sanctitate insignem Vigilium habes Episcopum Brixianum, qui à sancto Philastrio eiusdem ciuitatis Episcopo septimus ordine sedet: Concilio praeterea Agathensi inter alios Episcopos Vigilius nomine antistes subscriptus habetur: vt non desit Vigilius, qui scriptorum illorum auctor asserti possit. Sed de his haecemus.

XIX.

1. Vtius in Codice 7. e. d. 1. scilicet dia. 1. 1. 1. QUID VINCENTIVS CVM S. MARTINO.

Gerebat hoc anno sub eodem Stilichone Consule Vincentius Praetorij Praefectum in Gallias, vt rescriptum Honorij Imperatoris e ad eundem datum significat. huius summa cum laude Severus meminit, de eius cum S. Martino adhuc superbitate necessitudine ita scribens d: Meminit Vincentium Praefectum, vnum egregium. & quo nullus sit inter Gallias omni virtutum genere praestantior, dum Tatonus praetereat, à Martino sepis poposcisse, vt a conuincium in suo monasterio daret. In quo quidem Exemplum beati Ambrosij Episcopi praeferebat, qui eo tempore Consul & Praefectus subinde pascere solebatur. Sed vnum aliorum ingenio, ne qua ex hoc vanitas atq. inflatio obreperet, noluisse. ita Severus. Sicq; vides in Ecclesia Dei sanctorum virorum alios sic, alios sic ambulasse, diuersisq; itineribus ad vnum eundemq; tendisse terminum, Dei voluntatem. Factus e ille, instar Pauli, omnia omnibus vt omnes lucrifaceret. Iste vero ceteri hac omnia sibi licere, nō tamen aequē omnia expedire, cognoscens, intra monasticae obseruantiae septa se maluit continere.

XX.

INDICIA EPISCOPO RVM SVB SISTERE VOLVIT IMPERATOR.

Eodem Stilichonis Consulatu, mense Februarij, Honorius Imperator sanctionem edidit, qua iudicio Episcoporum voluit bene esse prospectum, poenis exagicans eos, qui in Concilio sacerdotum depositi Episcopi curbas ceteris, & saeculare praesidium putarent exquirendum. Adiectus quos ad Hadrianum Praefectum Praetorio ita dictant f: Quia nō, residuibus sacerdotibus fuerit Episcopali loco detrusus & nemine: si aliquid vel contra custodiam, vel contra quietem publicam moliri fuerit deprehensus, rursusq; sacerdotium petere. à quo videtur expositus, procul ab ea vrbe, quam insecit (secundum legem sua memoria Gratiani) centum milibus vitam agat. Sit ad eorum caeteris separatus, à quorum est societate discretus. Sed, huiusmodi personis tenore huius legis illiusq. i, sacra nostra adire secreta, & impetare rescripta. Omnibus adiectis per culpam sacerdotio personis, quae impetrata sunt, in secula permanent. Sciatu huius quorum defensione nituntur, ab his, qui deprehensione non fuerint, si hoc eis pollicentur suffragium, qui diuina non videtur metuisse iudicia. Dat. prid. Non. Febr. Ravenna, Stilichone & Aureliano Cons. eodē quoque mente Febr. aduersus Donatistas, ad eorum perfidiam recundendam, idem Imperator Honorius ad eundem Hadrianum Praefectum Praetorio ista edixit g: Rescriptum, quod Donatistae à Iuliano tunc Principe impetrasse

XXI.

dicuntur, proposito progreminate, celeberrimis in loca volumus anferri, & Gestis, quibus est huiusmodi allegatio inserta, solliciti. Quo omnibus innotescat & Catholicae confidentiae stabilita constantia, & Donatistarum desperatio faciat perisula. Dat. V. Kalend. Mart. Ravenna, Stilichone & Aureliano Cons. Qualem autem eiusmodi rescriptum fuerit, quive libellus Donatistarum ad Iulianum praecesserit, repetit, quae quarto tanto Annalium dicta sunt. Sed quoniam occasio exorta fuerit, vt Honorius Imperator post tot annos elapsos ea ex Actis Proconularibus voluerit in lucem edi, atque omnibus innotescere, modo dicendum. Peruenisse putatur ad Honorij Imperatoris aures per legatos Episcopos Africanos, vel ipsum Possidium Calamensem Episcopum, cuius legationis anno superius meminimus, inter alia Donatistarum siue factis, siue scriptis aduersus Catholicos edita scelerata, inuectiua illa, & quidem acerrima, Petilianj Episcopi Constantinae in Numidia ciuitatis, qua in illa sua publica epistola aduersus Catholicos commotus, eosdem vehementer exagitauit, quod à Principibus Christianis iudicantque Catholicis aduersus improbos ipsorum conatus (vt vidimus) sepe expectissent auxilium, rem quidem hanc vt facerilegam ille, qui ex foro, vbi causas orabat, in Ecclesiam venerat, Donatistarum, Petilianus his verbis aggressus est exagitate b: Quod autem voluit cum Regibus facili, quos nunquam Christianitas nisi in mundis sensit, & c. prolixiore enim de his in sua epistola orationem intexuit. Quibus commotus Honorius in eorundem Donatistarum opprobrium, qui absque eo, quod Constantinum saepe sepius aduersus Catholicos (vt vidimus) interpellasset, eo quoque prociacia peruenerunt, vt aduersus eosdem indignissimum hominibus Christianis libellum Iuliano Imperatori Apostatae obtulerint: illum ipsum in publicis quibusq; locis perspicuum omnibus vna cum rescripto ab ipso Imperatore Iuliano obtento affigivoluit, simul cum Proconularibus Gestis ea tunc in causa conscripsit; quo (vt ait Imperator) omnium innotesceret & Catholicae vna cum pietate constantia, & Donatistarum desperatio faciat perisula. Quibusnam verbis conceptus fuerit ille ad Iulianum Donatistarum libellus, quive illorum Episcopi apud eum ea legatione perfuncti sunt, & alia, quae ad eam causam secedere videbantur, dicta sunt à nobis superius eiusdem Iuliano tempore, quo eadē perfici contigerunt. Sed quid tunc synagoga peccantium, ipsi nimirum caecorum duces, caeci & ipsi Donatistarum Episcopi? Plane accidit, quod de eorum similibus Hieremias occinuit i: Confusi sunt, quia abominationem fecerunt: quin potius confusione non sunt confusi. & erubescere neguerunt, quam obrem cadent inter ruentes: in tempore visitationis suae corrumpent, dicit Dominus. Siquidem cum ad eorum curandam attentionem frustra omne adhibuit fuerit medicamentum, tandem tradi barbaris meruerunt. Quae autem à Catholica Ecclesia Episcopis pro eorum salute fuerint sedulo studio procurata, inferius annis ferme singulis dicturi sumus.

Hoc quidem anno de cognoscendis Origenis erroribus paratur Roma ab Anastasio Papa iudicium, haec tunc dilatatum, quod legitima eiusdē Origenis Periarchoon versio à S. Hieronymo & elaborata Hierosolymis mittenda, fuerit expectata, dum interea alia ad causam pertinentia pararentur. Quod enim res magni momenti esset, ac minime contemnenda, cum non de viuento aliquo per se causam dicente, sed de homine iam ante centum & quinquaginta ferme annos vita functo, eodemque celeberrimo nominis tractaretur: quamuis aduersarij instantius agerent, vt pote exhorrescentes Romam ex Oriente eius errores inuectos: Anastasius tamen summa vsum maturitate cōsiliij, iam tandem tempus adesse videt, quo ad succidendos adulteros palmites lecurim Apostolicam parat. Quid autem inter haec Rufinus? At tunc quidem se gessit: dissimulans enim haec omnia, quasi cum Anastasio Papa in fide consentiret, affirmansq; Theophilum Alexandrinum sibi communicatione coniunctum, atq; Epiphaniij magni nominis Episcopi pacis communicatione munitum, in vnum tantum Hieronymum sylvium exeruit. Sed qua calliditate, quibusve fallacijs, audi.

Quod

XXIV. RYFFINVS IN HIS CON-
SISTIT
DETA
IN ORIGI-
NISTAS.
i. Apol. 117
i. p. 54
i. p. 57
i. p. 64
i. p. 66
i. p. 67
i. p. 68
i. p. 69
i. p. 70
i. p. 71
i. p. 72
i. p. 73
i. p. 74
i. p. 75
i. p. 76
i. p. 77
i. p. 78
i. p. 79
i. p. 80
i. p. 81
i. p. 82
i. p. 83
i. p. 84
i. p. 85
i. p. 86
i. p. 87
i. p. 88
i. p. 89
i. p. 90
i. p. 91
i. p. 92
i. p. 93
i. p. 94
i. p. 95
i. p. 96
i. p. 97
i. p. 98
i. p. 99
i. p. 100

Quod autem sanctus Hieronymus anno superiori, Pa-
machus atque Oceani, qui doctrina pollentes erant, & na-
taliū claritudine Romanorum nobilissimi, rogatu (vt
constat ex eorum litteris) Origenis Peritarchon germana
sinceratque translatione Latinitate donatum Roman mis-
sisset, addita ad opus praefatione, nempe epistola b ad eos-
dem, qua omnes Origenis palam fecisset errores: in dem-
que addidisset epistolam hanc pridem ad Rufinum scrip-
tam (vt ipse in Apologia d testatur) quibus significaret, ni-
hil sibi esse pugnam aduersus quempiam, sed duntaxat
haereticis cum haereticis insectari. Cum haec inquam, omnia,
quibus Origenis haec telis appeterentur, in se vnum conuer-
sa Rufinus, ex praecordiis male affectis cometa diuidicans,
exultaret, trium annorum spatio tres aduersus eundem
S. Hieronymi libros elucubravit. Sed & quod sciret cum
potentissimo aduersario sibi esse certamen, eosdem tres li-
bros a se conscriptos sic edidit, vt tamē magna cautela euar-
taret, ne in manus eiusdem S. Hieronymi peruenirent, sed
tantummodo amicis illi crediti, sic per amicorum manus
per Italiam vulgarentur, vt non quidem scripto, sed sermo-
ne multorum ferrentur.

XXV. RYFFINVS
IN HIS
CON-
SISTIT
DETA
IN ORIGI-
NISTAS.
i. Apol. 117
i. p. 54
i. p. 57
i. p. 64
i. p. 66
i. p. 67
i. p. 68
i. p. 69
i. p. 70
i. p. 71
i. p. 72
i. p. 73
i. p. 74
i. p. 75
i. p. 76
i. p. 77
i. p. 78
i. p. 79
i. p. 80
i. p. 81
i. p. 82
i. p. 83
i. p. 84
i. p. 85
i. p. 86
i. p. 87
i. p. 88
i. p. 89
i. p. 90
i. p. 91
i. p. 92
i. p. 93
i. p. 94
i. p. 95
i. p. 96
i. p. 97
i. p. 98
i. p. 99
i. p. 100

Quod autem ij ab eo scripti tres libri fuerint, accipe id
tertium ab ipso Hieronymo repetitum, vt cum primum e-
rit: Nunc quoque quia tenui laudatorem, & verso stylo docui
non esse, quod meum necessarium predicauit, dicitur sumere. & tres
contra me libros venustate Atica texisse. & inferius: Nec lesisse
contentus, quasi aduersus eloquium, semperque taciturnum, tres e-
laborauit libros, accuratam in fine de iisdem tribus contra se
scriptis voluminibus meminit: que Rufinus (vt idem ait
sanctus Hieronymus f.) Apologiam vno nomine voluit
nuncupari, cum tamen (vt ait) accusationes continerent
& inuectiua. Triennij vero spatium temporis in iisdem
tribus elaborandis scriptis voluminibus, imo tres exau-
tendis, insumptum, idem sanctus Hieronymus tradit g.
Ex quo enim illi innotuerunt, que sanctus Hieronymus
ad Pammachium & Oceanum scripserat, & de germana
Origenis Peritarchon versione ipse Rufinus accepit, ad
defensionem parans arma, in offensionem primum illa
conuertit, vt non tam Apologiam, quam inuectiuam con-
scripserit.

XXVI. RYFFINVS
IN HIS
CON-
SISTIT
DETA
IN ORIGI-
NISTAS.
i. Apol. 117
i. p. 54
i. p. 57
i. p. 64
i. p. 66
i. p. 67
i. p. 68
i. p. 69
i. p. 70
i. p. 71
i. p. 72
i. p. 73
i. p. 74
i. p. 75
i. p. 76
i. p. 77
i. p. 78
i. p. 79
i. p. 80
i. p. 81
i. p. 82
i. p. 83
i. p. 84
i. p. 85
i. p. 86
i. p. 87
i. p. 88
i. p. 89
i. p. 90
i. p. 91
i. p. 92
i. p. 93
i. p. 94
i. p. 95
i. p. 96
i. p. 97
i. p. 98
i. p. 99
i. p. 100

Sed magna adhibita cautela tres accusationum libros
in Hieronymum elaboratos Rufinus edendos esse cura-
uit; nimirum vt (quod dictum est) sic omnibus innotescer-
ent, vt tamen eorum exemplaria feminis amicorum clau-
sula detinerentur, nec eos legendi facultas Hieronymo im-
periret. Vnde quam iuxta de his illis sunt sancti Hiero-
nyomi iterata querela: Seruauerunt (inquit h) contra me
libros, inperuntur omnibus audiendis; & tamen non eduntur, vt sim-
plicium corda percutiant; & mihi facultatem pro me asseram re-
spondendi. Nouum malitiae genus, accusare quod proli tuncas, scri-
bere quod occultes, & in posteriori Apologia hae idem de si-
mulato Rufini praetextu: Dicit re accusationem meam ad eos
tantum misisse, qui meo verbis lesi fuerant; & non ad plures: quia
non ad offensionem, sed ad edificationem Christianis loquendum
est. Et vnde, oro te, laborum tuorum ad me sanis peruenit? Quis eos
Romae, quis in Italia, quis in Dalmatia disseminauit? Si in sermone
tuo & amicorum tuorum latebant, ad me quomodo mea crimina
peruenierunt? Et audeas dicere, te non ad offensionem, sed ad edi-
ficationem; quasi Christianis loqui; qui de sene senex tanta cor-
pungit, quantam non diceret de Latrone homicida, de Porto meretrice,
scaera de matre? qui parturienti mibi montes criminatum, & gladios,
quos de hostis in ingulum meum, tanto ante tempore occasus? Ideo
me Cereales & Anabasi tu per diuersas provincias circumperierunt, vt
laudes meas legerent? vt peregrinorum tuam per angulos & plateas ac
multitudinem tetrinas recitarent? Hac est tua illa sancta verbum-
dila, &c.

XXVII. RYFFINVS
IN HIS
CON-
SISTIT
DETA
IN ORIGI-
NISTAS.
i. Apol. 117
i. p. 54
i. p. 57
i. p. 64
i. p. 66
i. p. 67
i. p. 68
i. p. 69
i. p. 70
i. p. 71
i. p. 72
i. p. 73
i. p. 74
i. p. 75
i. p. 76
i. p. 77
i. p. 78
i. p. 79
i. p. 80
i. p. 81
i. p. 82
i. p. 83
i. p. 84
i. p. 85
i. p. 86
i. p. 87
i. p. 88
i. p. 89
i. p. 90
i. p. 91
i. p. 92
i. p. 93
i. p. 94
i. p. 95
i. p. 96
i. p. 97
i. p. 98
i. p. 99
i. p. 100

Aequa lance, quae, leclor, iura utriusque pendende,
cum adhuc in vestibulo eiusmodi altercationis subtilis:
reuoacque ad stateram, qua superius dicta sunt: nimirum
rogatum, prouocatum, impulsumque sanctum Hieronymum
precibus amicorum, cum in crimen conuincit Origenis
errorum inductus esset, tum ad suam innocentiam
insinuandam, tum ad haereticos detegendas, necessario
quidem editione germana Origenis Peritarchon facta, in

eius tantum errores (vt par erat) inuectum fuisse: & licet
eius sectatores Origenistas pariter fuerit infectatus, Rufini
tamē non in nunquam ab eo fuit expressum, quem potius
perbreui eademque familiari epistola secreto admo-
nendum putauit. Quid hoc aequis & sanctus: quid Chri-
stiano homine dignius, & Catholicae Ecclesiae opportuni-
us, vtiliusque, hoc potissimum tempore, praefari valuit? Quid
hoc sibi magis necessario faciendum fuit: cum id quidem
praetermisisset, vel dissimulasse tantum, id ipsum fuisse Or-
igenis erroribus turpiter commeteri. Praestitit igitur, quod
Catholici doctoris erat, numerosque expleuit hominis
Christiani, sed & iura amicitiae (quantum in se fuit) illibata
seruauit.

Sed quid? Sicut bonus homo de bono thesauro suo
proferet bona, ita malus (ex sententia Domini k) de malo
thesauro suo proferet mala. Praestitit enim Rufinus, quod
peculiare est omnium haereticorum, cum animi furore
coniunctam mentis habere torporem: dum quem a vice
amplecti debuerat, refractarius conuictis infectatur & iur-
gus, atque ad salutem capellendam locors, stupidus, atque
penitus redditor obstinatus. Ita plane de haereticis om-
nibus David l occidit, duas illas ipsorum praecipuas pro-
prietates accommodata similitudine exprimens, vbi de
priori sic ait: Furor illius in similitudinem serpentis, de posteriori
vero, quod sequitur: Et sicut aspidis serpens obruit aures suas,
ne exaudiat vocem inuenturum. Sic igitur Rufinus admo-
nitionem contemnens, in monitorem conuersus, furore
percutis, tribus cum libris illis conscriptis aggressus est fe-
cundum poetarum illud m:

—Linguis micat ore trifidulis.

Quoniam autem animo ad haec sanctus Hieronymus
compositus esset, quamque egre, nolens, reluctans, &
(quod dicitur) obtorto collo perheretur inuitus: audi
ipsum cum attestatione etiam numinis scriptam ad eundem
Rufinum (vt illustrato saltem crederet) contestationem n:
Tollor (inquit) molatorem lesam, inuitum me & repugnante in
haec verba descendere: & nisi tu praenocueris, semper taciturnum fuisse.
Demque nobis accusare, & ego cessabo defendere. Quae enim est audien-
tium edificatio, duos sene inter se propter haereticos digladiari, & ius-
tum cum ambo Catholicos se videri velint? Omitteamus haereticorum
parociniam, & nulla erit inter nos contentio. Eodem seruire, quo Or-
igenem ante laudauimus, nunc damnatum toto Orbem damnemus:
nunc omnes dexteris, amicos copulamus; & Orientis & Occiden-
tis et nos & ipse, nempe Theophilum Alexandrinum, &
Anastasium Romanum Pontificem, alacres sequamur inuictis:
errantium tuones emendemus sene, & rursum vero illa o: De-
pone gladium. & ego sentiam abiniam. In vno tibi consensere non pos-
sum, vt percam haereticus: vt me Catholicum non probem. Si ista est
causa discordia, meri possum, tacere non possum. & in fine: Si inter
nos vna fides, & illico pax sequetur, haec ipse ad suum ipsius ani-
mum insinuandum.

Contra vero, videas Rufinum, qui vno verbo illa om-
nia conspissit, damnando nempe cum Origene om-
nes eius errores, Episcopis acquiescere, eisdemque com-
munionem se iungens, cum eisdem aduersus eos pariter di-
micans: his ommissis fallas exultationes obtexere, quo tem-
pore Apologiam ad Anastasium Papam dedit, atque in
sanctum Hieronymum virulentos tres illos omnium di-
scordiarum seminarium libros scripsit. Sed quod iuxta di-
uinum oraculum p: Iudicia Domini pondus & statera. Isecundū
illud Davidicum q: Montis a eil iniquitas sibi, haec omnia in
maiorum Rufini ignominiam cessere, atque fidei Catho-
lice profecere.

Sed illud plane dolendum, fuisse Romae tunc tem-
poris in duas partes scissa Christiani populi studia, aliorum
scilicet Rufino fauentium, saniorum vero partis S. Hiero-
nymo inhaerentium. Rufino quidem studebant Melania,
& qui ea necessitudine iungebantur: Apronianus quo-
que, nobilis genere, Rufini partes tuebatur, itemque Ma-
canus, ad quem praefationem in versionem Peritarchon
inscripserat; quem maritum fuisse nobilissimae Romanae
feminae, idem ipse Rufinus tradit, nominatus habetur
& Chrylogonus quidam r eius studiosus, quem puto illum

XXVIII.
RYFFINVS
HAERETI-
CORVM
MOREM
INDVIT.

1 p. 101.

m Virgil. J. Georg.

XXIX.
HIERONY-
MI ANI-
MVVS AD
PACEM
COMPOS-
ITVS.
a Hieron.
Apol. 2.

o Hieron.
Apol. 2.

XXX.

p Psal. 16.
q Psal. 10.

XXXI.
ROMANO-
RVM ALII
S. HIERO-
NYMO, A-
LII RVFFI-
NO FAVE-
BANT.

Ruffi .i. n.
u. 1. lib. 1.
Hieron. A.
p. 1. n. 10.

esse

quidem in sum, cum & duas Paulas, totidemque Melanias, se. iores ac iuniores, eodem tempore liceat numerare. Sed que illius maioris Fabiolæ fuerint ornamenta virtutum, ab eodem Hieronymo pacis complexa, scriptaque ad Oceanum, relatum. Post enim illa, que nos superius pro temporis ratione narravimus, illa subdit a.

Prima omnium convorsio instituta, in quo egrotante colligeret de plateis, & conspiciat languoribus atque media miserorum membra foret. Describam ego nunc diversis hominum calamitates, truncas nates, effusos oculos, semivivos pedes, lividas manus, ementes alios, exile semar, cura turgentia, & de excois ac putridis caribus vermiculos bullentes? Quoties modo regio & padore confectos humeris suis ipsa portavit? Quoties lavit parientiam vulnerum sanctorum, quem alius afficeret non valebat? Præbebat cibos propria manu, & spirans cadaveres subitunculis irigabat. Scio multos dicitis & religiofos ob famulium angustiam excoere bususmodi misericordiam per aliena ministeria, & clementes esse pecunia, non metu: quos equidem non reprobo, & tenerrudinem animi nequamquam interpretor infidelitatem: sed sicum imbecillitatis flomachio veniamus tribuo, si per se factis mentis adorem in celum laudibus ferat: magna fides illa concinnat, & paulo post, poiticum illud viurpanis

Non tibi mihi lingua centum sim, oraque centum, Ferrea vox:

Omnia nobis horum percurrere nomina possum. Qua Fabiola in porta miserorum refrigeria committit, ut multi pauperum fami largientibus miderent. Quamquam illa simili liberalitate erga clericos & monachos & virgines fuerit. Quod monasterium non illius opibus sustentatum est? Quam viduum & cingam non Fabiola vestimenta a rexitur? In quorum se indigentiam non effudit precors & festiva largitio? Augusti a miseris oratio eius Roma fuit. Peragrata ergo insulas, & totum Etremum mare, Velsorumque provinciam, & reconditos cursums litorum sinus, in quibus monachorum consuevit liberi, vel proprio corpore, vel transfusa per viros sanctos ac fideles munificentia crecabat, &c. sub it de eiusdem Hierosolymam peregrinatione; sed de ea suo loco a nobis mentio facta est. Atque post multa hæc tarstem in fine de funere: Quantum (inquit) habere vinctis Fabiola Roma moratulum, in mortua demonstravit. Nequid spiritum exhalaverat, necdum deitiam Christo reddiderat animam: & iam fama volans tanti prænancia lætæ, totius Vrbis populum ad exequias congregabat: sonabant psalmi, & aurata teia temporum reboant in sublimi quæritate alleluia: hic inuenim choros, ille senum, qui carmine laudes famineas & facta serant, &c. Atque de sancta Fabiola hæcuenas. Iam vero ad res Orientalis Ecclesiæ se oratio confertur.

Immanis barbarus, truculentusque tyrannus, omnium sceleratissimus proditorum, Gaiinas huc exatius adhuc sanguine totius ferme Minoris Asiæ populorum, neque placatus Eutropij Consulis neque, potens Gothorum exercitum, in angustum iterum redigens Arcadium Imperatorem, nonas illi arroganter, casuque duras pacis conditiones præscribit, petens nimirum Aureliani Consulis ac Saturnini viri Consulatis, necnon Ioannis, qui erat Arcadio Augusto a secretis, capita sibi dari: Audet & misiora, nempe templam sibi suisque Ariane sectæ militibus Constantinopoli aperiri. Sed hæc præmissa prælad a potius erant ad futuram, quam totius Imperij annidem iffectabat. Ac plene exsententia accidit, nisi didiumm præsidium cum peritantiibus Imperatori ac ciuibus opportuno tempore cælitus affuisset. Sed quo modo hæc le habuerit, per singula oratio distincte narrabit. Ac primum quod ad tempus spectat: cum sub Consulatu Aureliani hæc gesta esse, ipsa rerum series indicet, et ois arguitur Marcellini Chronicon, quo id anno superiori factum dicitur: scribitur sub Eutropij Consulatu. Sed quid de his in primis scibat Zosimus candidius,

Gaiinas cum pervenisset Chalcedonem, postulabat, ut se Arcadius Principis ipse conveniret: nec enim se cum alio quoquam præter hunc allocuturum dicebat. Cum Princeps in hoc quoque fuisset sensus, eorum est in quodam ante Chalcedonem loco, ubi Euphemia religiofam martyri ades extructa stabat, qua propter cultum Christi præstitum honore afficitur. Placuit Gaiinam & Tribiguldum ex Asia in Europam transfuelli, eisque ad mortem viros in Republica

eminentissimos dedit, litteras Aurelianum, qui eius anni Consulatum gerebat, & Saturninum Consulatum, & præter hos Ioannes, cui Princeps omnia sua arcana et dederat, & quem plarique perhibebant eius filij, quem Arcadium habebat, patrem esse. Sed calamitas hæc Zosimi manifesta: nam non dum ad huc natus erat vicicus Atcahij filius Theodosius. Hinc quoque postulatio (sibi & ipse Zosimus) Princeps licet tyranico satis crebat. Cuiusque virtutes Gaiinas accepisset, eique gladium admouisset, eam tamen ut tutam tantummodo stringeret, facti habuit eos duxerat exilio panos luere hæc Zosimus.

Commendata admodum fuit amplissimorum virorum virtus, cum pro redimenda salute Imperij sese ferocissimo Barbaro dedi magnaanimi constantia passi sunt: nam de eis hæc Socrates d rem gestam narrans: Cum postulat Gaiinas, ut Imperator Saturninum & Aurelianum, duos Consulares viros, ordis Senatorios) facile principes, quos ipsius conatu retardatus suscipiatur, ad eum mitteret: Imperator, est animo inuito, necessitati tamen patrien tam; oris, concessit. Illi, ut prope pro Republica mortem operere admodum cupientes, excessu & creto animo Imperatoris mandato obtemperarunt. Proinde in planicie, in qua equos ad cursum exercere solent, longe a Chalcedone Barbaro obviam facti sunt, ad quemcumque cruciatum subeundum parati. Verum isti ab illo nihil perperis sunt mali: a quo ille rem cupiam distulimus Chalcedonem centendit: ibi Arcadius se fit obviam. At cum in ierato & Barbarus simul in templo essent, in quo corpus Euphemia martyri constitum & sepulchrum est, insurandam mutuo dant, se vera alterum, alteri non falluros aliquando insulas. Sicque (sibi Scz. omnes e) Gaiinas arma deposuit, & Constantinopolim statim impetrata ab Imperatore tam equitum cum pudentem præfultura. At cum luhos nihil mali passos affirmant, non solum Zosimi, sed & Ioannis Chryostomi reselluntur auctoritate, quorum sententia constat itre gratia illis fuisse exilij penam. Sed de his inferius.

Ingressus a tunc Barbarus Constantinopolim, pacis lacua coniectus, que sunt pietatis atque quieris, sibi præcipue curæ esse simulata. Ecclesiam Arianis, quibuscum ipse possit factos celebrare conuentus, ab Arcadio postulat. Quid tum ipse Imperator, quidve Chryostomus eius civitatis Antistes Ariano ducl resistent egerit, a Theodoro rem gestam exacte describente audiamus si ista, (inquit) la be aspersus Ariana, postulat ab Imperatore, vnam ex sacris sibi templis dari. Imperator autem respondit, se de eare captivum consilium, & vnum ei caraturum promittit. Itaque diuino illo Ioanne accessio, Episcopo scilicet Constantinopolitano, ei postulatam Gaiinas exponit: commemorat eius potentiam, moliris tyranidem indicat, orat, ut templo donato, fuerentem eius animum placet. Cui nobilitate viri: Ni (inquit) istud ei pollicero, neque sanctum Dei canibus mades. Num non quæ an equidem patitur, ut qui Deum Verbum sancte & auguste laudibus & hymnis celebrant, expellatur a sacro templo; idemque tribuatur iis, qui contra eum loquuntur blasphemias: Atque ne Barbarum illum omnino metuas, Imperator: sed ne & illi in vnum locum conuicia, tuque silentio virtusque nostrum ser morem auscultat. Ego certe me hominis linguam refruaturam spero, persuasurumque, ne postulet, quod ei concedi non debet.

Quibus auditis Imperator, vehementer lætatur, & postriede eius diu virtutemque accessit. Gaiinas quidem promissum exposcit. Magnus autem Ioannes respondit illi ex aduerso: Non licere Imperatori, qui pietatem colere insituat, aliquid contra res sacras temere moliri. Cui quidem dicenti, templum sibi dari oportere: respondet Ioannes, templum sacrum apertum esse, neminemque eum prohibere, quo minus in eo, si libeat, præces Deo supdat. Tum Gaiinas: At ego (inquit) alterius sectæ sum, & cum hominibus eius sectæ vnum sanctum templum habere postulo: atque istud quidem non immerito peto, quippe qui multa bella a certamida pro Romanois confecerim. At præmia (inquit Ioannes) tibi propter ea tributa labores tuos longe superant: nam dixes & honore Consuldr dignatus. Quinetiam recuui deb: considerare, qui fuerit olim, & qui iam sit, que etiam oratoris tua inopia, & in qua iam abundantia vitam degas, quibus quog, vestimentis inclinas esse cum istram iracundia, & quibus iam oportus. Conspicillera igitur animo, quam pauci sint labores, & quam ampla præmia: atq, noli erga eos, qui tibi honorem hunc detulerint, ingratus esse.

Hæc oratione habita, Ioannes celebri ratius orbi terrarum do-

XL. AVRELLA NVS ET SATVRNINVS DE DVNTI E PLO REFVEL BARBARO. d. Secr. lib. 6. c. 6.

e. Sc. Tom. 1. 8. c. 4.

XXL. GAINAS CONSTANTINOP. VENIENS POSTVLT ECCLIAM ARIANIS DARI. Theod lib 5. c. 32.

XLII.

XLIII.

in Hieron. 10. XXXVII. FABIOLE PRIMA BO MLE IN FIMBO APPIALE EBEXIT.

PNYRIBIS FABIOLE GELBRITAI.

XXXVIII. GAINAS TITANVS NVS RVRSVM COMEBIRAT IN DEPERA TOREM.

e. Zosim. 1. XXXIX.

CONGRESVS ARCADII CVM GAINA.

obambulant; exhorant; obestant; supplicans, ut à Damocra ca-
lamitas dissolvatur. Postquam autem inmanem illa ac tristi-
fimo finis est impositus; denique ad vos recepti, ad vos, qui in tuto e-
sitis, qui multa cum tranquillitate navigatis. Ad illas profectus
eram, ut tempus ad vos revertens sum, ne qua tempo-
ris exortetur. Ad illas discesseram, ut eos à moeste liberarem: ad
vos redi, ne in finibus meis illas incedat, &c. Post hæc enim ad
mediis incertum statum dimittarum, (ut fecerat cum inue-
ctus est in Eutropium) vehementer dicit oratione: quod
reccens exemplum opportunitatem argumentum suppedita-
ret, dum qui præcipuus in Republica dignitates fuerant
confecti, idem in miseritimum mox statum prolapsi
fuisent, ut arbitrio fuerent barbari eorum vita pende-
ret.

Constantinopolim, & apud sanctum Ioannem Chryso-
stomum exclamasse contra ipsum Theophilum Episcopum
Alexandrinum, aduersus eum omnia commouentes; quo-
rum occasione, magnitudine Orientalis Ecclesie exag-
itata est. Quasi nam autem ea tempestas itaque procella
fuerit, breui compendio à sancto Hieronymo paucis istis
perstringitur à post enarratas præclaras res gestas in hæc
causa à sancta Marcella, cuius opera factum fuit, ut Ori-
genis Romæ decessit, sententia sedis Apostolicæ damnaren-
tur: De Occidentis (inquit) partibus ad Orientem turbo transgre-
sus, minit abatur plurimum magna naufragia. Tunc impletum est;
Putas veniens filium hominis inuenit super terram? Refrige-
rata charitate multorum, pauci, qui amantem fidei veritatem, no-
stro lateri iungebantur, quorum publice peribat caput, contra
quos operi omnes parabantur: ita ut Barnabas f. quoque duceretur
in illam simulationem, inu apertum patricidum, quod non veris
bus, sed voluntate commisit. Hæc Hieronymus: quemnam
autem per Barnabam intellexit, ex his, quæ dicuntur
inferius, poteris fortasse coniectare. Hæcque summa ve-
rum, sed singula ordine temporum fuit inferius dispo-
nenda.

STÆ PER
VENIUNT
CONSTAN-
TINOPOL-
LIM.
d Hieron.
epist. 10.
e Luc. 18.
f Galat. 3.

Magnam sine aculustuosam narrationem aggredimur,
quæ non Gentilium aduersus Christianos, vel heretico-
rum aduersus Catholicos, iniquorumve aduersus probos
ac iustos, sed sanctorum aduersus sanctos (quod pro mon-
stro habuitur estaque portento) confiditio & dira per-
secutio describitur. Ac primum quod ad exquisitam tem-
poris rationem spectat: Quis constat ex literis superius
recitatis Theophili ad Epiphanium, Egypti monachos
post concilium Alexandrinum anno superiori habitum,
vulgatamque ex eo Synodicam, ex Egypto primo, & Pa-
lestina deinde fugitos, Constantinopolim nauigasse; il-
lic iam hoc anno peruenisse, sanctus Hieronymus episto-
la ad Pammachium & Marcellam data hoc eodem anno,
cum prima Theophili Paschalis Epistola scripta est, et quo-
rum sequenti à Synodica missa, aperte significat, vbi
hæc in ipsos h: Quid opus est obsequere Propontidem, mutare loca,
diuersas lustrare regiones; & clarissimum Pontificem Christum, eius-
que discipulo rabido ore discerpere? Si vera loquimini, pristinum er-
roris ardorem ardore fides commutate, &c: hæc sanctus Hiero-
nymus in eos, qui accusationum plauria in Theophilum
Constantinopolim intulerunt, ut inferius dicemus, cum
vero de prima Paschali eisdem Theophili meminit hoc
anno (vi demonstratum est) illa, de Synodica ante vulgata
ita ait: Si quid autem hic minus aduersus Origenem est, in prae-
teriti anni epistola continetur, plane significans ex Synodo scri-
ptam, de qua mentio facta est.

LI.
TYRPIES
CON-
TINIO IN EC-
CLESTIA.
g Apud Hieron.
epist. 67.
h Hieron.
epist. 78.

Quæ autem hi fuerint, qui ex Egypto primum,
inde vero à Palestina fugati, Constantinopolim se con-
tulerunt, Theophilus ad sanctum Epiphanium scribens,
intelligendorum nomina referat, nempe Ammonium,
Eusebium, & Euthymium: sed & Dioscorum addit So-
crates k. Hæc in Theophilum exacerbati, accusationibus
nauem onustam Constantinopolim ad Imperatorem
Arcadium intulerunt. Vt ex his intelligas mores hereti-
corum, atque se h imaticorum; nimiam cum damnati
sunt, iudicio Episcoporum non tantum non acquiescere,
vel proscdere ad sublimis Catholice Ecclesie tribunal,
sed ad sæculare iudicium, ad Imperatorum rescipita,
si quæ possint quavis occasione subire favore poten-
tium, aduolare. Illi igitur, quod scirent Theophilum per se
suoque familiares Episcopos, & inter alios Epiphanium,
ad diuersas provincias misisse legatos vna cum Epistolis,
quibus ipsorum damnatio iudicio Episcoporum signifi-
cabatur esse decreta, antequam conati eos, Constantino-
polim ad Arcadium nauigarent. Quemnam autem fue-
rint quæ isti in Theophilum obiecerunt, tum Socrates,
tum etiam Sozomenus enarrant. Sed quod idem auctores
erga Origenitas in hoc proeliores sese esse declarant;
equi em ab aliquo Origenistarum, vel alio, qui fuerit cau-
se Chryostomi aduersus Theophilum, ab eis accepta esse,
facile possumus intellere. Sed mendacia ipsa appeti ar-
guemus erroris. Sozomenus igitur tem gestam sic exor-
ditur:

LII.
i Apud Hieron.
epist. 67.
k Syrac. lib.
6. c. 7.
ORIGENI-
STÆ QUÆ
IN THEO-
PHILVM.

NLVIII.
Socr. lib.
6. c. 6.
LAINAS
HYPERA-
IVA ET
OCCIDI-
TYR.

o Syrac. lib.
6. c. 4.

XLIX.
GENTILES
FLVRES
AD FIDEM
CORVER-
TIT.

p Chryso-
stom. in
ad. Ap. 1.

L.
MONACHII
ORIGENI-

LIII.
HÆRESIS
ANTHRO-
POMOR-
PHITA-
RVM AB
ORIGENI-
STIS IMP-
PINGITVR
CATHO-
LICIS.

Inter ea tempora, haud multo antea, exorta quæstio per Ægyptum mensuratur, oportet ne Deum ad Deum quædam, hoc est, humana forma præditum, credere? Hanc autem sententiam plerumque erant ex monachis illis commemorantibus, qui præ simplicitate flammæ examine scripturam sacram accipiebant, & in ea Dei oculos, & faciem, & manus, & quæcumque alia huiusmodi audire consueverant. Illi vero, qui reconditum in verbis sensum considerabant, diversim sentiebant; eosque qui talia dicebant, aduersus Deum simplices blasphemos asserbant. Ac Theophilum etiam in Ecclesia hanc sententiam amplectendam esse dicebat, & in Epistola, quam ex consuetudine de festo Paschali scripsit, & incorporatum cogitari oportere Deum admonuit, & humana forma exortum. Quod quidem viis Ægyptiorum monachis innataisset, Alexandriam sese conseruit, & in vnum congregati seditionem mouent, & Theophilum ceu impium de medio tollere cogitant. Ceterum ille euefugio etiamnum tumultu intibus apparet: Perinde (inquit) res aspectu, ac faciem Dei. Hoc dicto, homines abunde compefcunt, adeo vt etiam tram ponerent. Itaque (inquit) si hęc res sentis, etiam libris Origenis damnato, cum illi suos lectores in istam sententiam inducant. Atqui nudi (inquit illi) iam pridem illa sententia fecit, ac faciam, vt videtur vobis. Nam & ipse non minus, quam vos illi successores, qui Origenis opinionem sectantur. Atque ille quidem fratres istos ita mitigas dimisit, ac seditionem soluit, hęc ipse.

LIV.
DE AN-
THROPO-
MORPHI-
TARVM
CALVM-
NIA.

Sed antequam ulterius scripta à Sozomeno prosequamur, hic sistendum vt asserunt à Sozomeno atque Socrate commentum, & ab aliis eorum fidem sentis acceptum, manifesti mendacii conuincamus. Secto igitur, illud in primis peculiare faulse omnibus Origenistis, impingere cunctis Catholicis hæresim Anthropomorphitarum. Id quidem factis intelliges, si in memoriam reuocæs, quæ à sancto Hieronymo aduersus Ioannem Hierosolymitanum fauentem tunc Origenistis in Epistola ad Pammachium scripta sunt, & quæ idem factus Hieronymus ad eundem scribit aduersus Origenis errores: meminereque sanctum Epiphanium, quod Origenistis infestaretur, à Ioanne Hierosolymitano eundem Anthropomorphitarum hæresim in eimem adductum, cum contra eum publice pro concione inuectus est, vt ipse sanctus Hieronymus in eum scribens tradit his verbis: Recordare, quæso, illum dici, quando ad horam septem inuinitur a populo, sive ipse quasi postea audiretur Epiphanium esse, detinebatur, quid cum conuincatur, nempe contra Anthropomorphitas, qui simplicitate iusticia Deum habere membra, quæ in diuinis libris scripta sunt, arbitrantur: sicut & indignam loquebaris, oculos & manus & totius corporis truncum in senem dirigeris, volens illum suspicatum facere stultissima hæreses, hęc ibi, superius suo loco alia occasione iam dicta, hic vero necessario repetita, vt intelligas, quæ peculiaris erant Origenistarum, atque mirari desinas, si Theophilum illi eius hæresis altitatem defensionem, Ægypti vero monachos auctores, qui in tantum virum, quem etiam præ egregia sanctitate, atque doctrina (vt vidimus) venerantur hæretici Ariani, tanta obicere non sunt veriti.

a Hieron. epist. 61.

b Hieron. epist. 61.

c Ruffin. in uita I. Litem. 6. edit. Vell. CALVMNIA ORIGENISTARVM IN ORTHODOXOS.

Sed quod Ioannes tunc in Epiphanium, Ruffinus tunc in Hieronymum obiciens, ait: Cum in quodam supradicti operu loco, quem interpretati sumus, quæstio haberetur aduersum eos, qui Deum corpus eum dicunt, & in humanis eum membris habitaque deservunt; quod asserere præcipue Valentinianorum & Anthropomorphitarum hæresis fuit; cui isti accusatores nostri nimis (vt videtur) detraha dederunt, &c. proculdubio S. Hieronymum aduersus quem scripsit, ista dicens, eius hæresis infamant: à qua blasphemiam quam procul abhorruerit, omnes sciunt.

LVI.
FALSVS
PRETEXTVS
ORIGENI-
STARVM.

Sed vnde (inquit) hæc Origenistis, vt eiusmodi notam hæresis inuenerent Catholicis omnibus recte sententibus? Ex eo vtique, quod iam ipsi Origenis sectantes errores, eo demeritis peruenissent, vt nec corporibus nostris possent referre ætionem membra tribuerent, sed transformanda illa in lucidos æreos globos, ex Platonis sententia ab Origene accepta assererent, si nostri diuine Scripturæ auctoritate, in ista Christi resurgentis, in resurrectione singularis corporibus membra singula fore dicerent, illi mox altera tergiversatione dicebant, esse ea intelligenda, sicuti cætera eiusdem dignæ Scripturæ loca, & quidem inno-

meta, quibus Deo per allusionem membra tribuantur. Qui vero diuersa sentientes, eodem crassitatis miterne homines ac rudes ridebat, ac dicitur illis infestabantur, cum eos (vt suo loco dictum est) Pilosotas, à plis, quasi ipsi non membra tantum, sed & pilos tribuerent corporibus resuscitatis, appellabant. At hæc ipse plures sanctus Hieronymus in Epistolis ad Pammachium scriptis tum aduersus Ioannem Hierosolymitanum, tum etiam aduersus Origenis errores confutat. Ceterum eiusmodi hæresim Anthropomorphitarum fuisse hoc tempore apud nonnullos Ægypti monachos, si credimus Cassiano Origenistarum olim affini (nam & Pelagianis fauit) satis apparet inter alios enim Serapionem abbatem eius fuisse sententiam, idem asserunt: e cum aliquo ipsam Theophilum Epistolis suis infestatum esse Anthropomorphitas monachos, tradat, sicut & Gennadius, & ipse Pelagianorum affinis. Ceterum in ipsi Theophilus Paschalis, quæ extant, Epistolis his temporibus datis, nulla mentio penitus habetur de Anthropomorphitis hæreticis, aduersus quos longam sputatione differuisset, citari nuper ab eodem tradunt neque sanctus Hieronymus, qui de eisdem sepe meminit, quicquam aduersus eos ipsam posuisse in illis, commemorat. Sed ceptam Sozomeni narrationem prosequamur, qui ait:

Fortasse tunc temporis subleata omnino fuisse ista quæstio, nisi conspiciam iam ob inimicitiam primatam suscitasse ipsi Theophilum, infidiatum Ammonio, & Dioscore, & Encheio, & Euthymio, qui cognominabantur Longi: quos quidem, cum fratres essent, celebres euasisse inter eos, qui apud Sectam philosophabantur, ex precedentibus cognouimus. Atque hi quidem inter omnes Ægypti monachos illi carissimi erant, quos & conuocatos plerumque his & familiaribus aduocabat, ac Dioscorem etiam Hieropolitæ Episcopum constituit. In eorum autem horam venit ex municiis aduersus ipsorum suscepta, quem, à sancto Nektario Episcopo Constantiopolitano, in Episcopatum suscipere studerat. Sunt enim qui de eorum multum quamquam ex Maximianorum secta ad Ecclesiam Catholicam fuisse conuocatum: Theophilum autem, quæsi hanc inconsiderate mysterium communicare passus esset, antequam priorem scilicet abnegasset, presbyterum accusabat. At Petrus (hoc illi nomen erat) & ex Ecclesia præscripto, & ex mendatio Theophilus in uoluntate in communionem admissis, asseruerat, euasque rei testem aiebat esse ipsorum. Atque is quidem vii tunc temporis Romanus forte missus erat, ita demum reuersus, Petrum vera dixisse ista testis est. Theophilum igitur indignatum, quæsi calumniam circumlocutionem esse, utrumque Ecclesiam exoptat. Atque hæc quidem nonnulli profecerant.

Ceterum ego ex viro fide digno, qui cum his membra inuenerat, duplicem cognoscauimus causam extitisse Theophilum inimicitie aduersus ipsorum susceptæ: alteram communem illi cum presbytero Petro, quod hi ipsum a iore sua heredem fuisse scriptum, testari detrahaissent: primam alteram, quod Theophilus tanquam in Ecclesiarum structuram capere volens infamantem non concessisset pecuniam cas, qua sibi, vt pauperum dispensari, multa assererentur: sed præstabulum esse dixerat, agrotorum corpora, quæ vtriusque templi Dei cogitare possimus, & ob quæ pecunia ipse quærebatur, conuenienter a respiciendorum creatæ, quam parietes adificare. Probe intelligis, puto, lector, ex Origenistarum officina esse depromptam historiam, quæ caute huiusmodi indignationis Theophilus in dictos monachos obtulerentur: cum auctoritate sancti Hieronymi & aliorum liquet, hos studentes erroribus Origenis, iuste, picque indignationem Theophilus meruisse. Quomodo autem ipsorum iste fuerit Origenistarum antequam, quæ de eo superius dicta sunt, consule. Sed subdit Sozomenus:

Verum siue ob hæc, siue ob aliam causam à Theophilo excommunicatus ipsorum, Sectam venit ad monachos illi commemorantes, velut ad sodales. Assumptu igitur quibusdam fecim, Ammonio ad Theophilum profectum, orabat, vt ipsorum in communionem reciperet. Atque illa tum quidem, si id factum, prompto pollicitu ostenditur. Sed elapso aliquo tempore, cum vbius plus succederet, ac manifestum iam esset, quod Theophilus istos saluaret, maiori quodam cum apparatu reuersi, postularunt, vt prouisa præstaret. Ibi ille ex monachis vnum publice custodia tradidit, vt trad-

d Hieron. epist. 61.

e Cassian. collat. 2. 2. 4. f Gennad. de v. doct. 111.

g Sozom. lib. 1. LVII. ILLAR. GIBBES. STABIE. GAVIA. TIONA.

LVIII. ALLE CO. LE DIS. NINDE. TENA.

LIX. QUP. ET. INDIG. ET ALIA. COMMEN. TU. INDIG. 111.

qui metum insueti. Sed ea se frustratus est. Siquidem Ammonius, et quae sequuntur, quia sustulit profecto ad supplicanda captivum necessaria adhibere voluerunt. facientes omnia sunt: ingressi autem terram exire noluerunt. Quae intellecta, Theophilus indicat, se istos homines ad se vocare. Verum illi primam, ut ipse eos educti viderent, postulaverunt: Neque enim equum efficeret, qui contumeliosus aut esset, aut non esset, et sustulit eum. Sed indecedentes tandem ad illum venerunt: quos ille tum deprecator, quasi non videret in offensionem, dimittit; sed cum interim frandens ac stultus, ratio non mediabatur, quae illos posse ledere. Cumque sollicitus esset quidnam huic facere posset, qui possessiones nullas haberent, qui omnia propter sapientiam contemnerent, decrevit eorum tranquillitatem perturbare.

Itaque cum ex illis, quae praesentes cum ipso disputarent, eos his infensus esset, qui Deum humana forma praeditum esse docent, quoniam Origenem erant sectatores: ipse quoniam aliter sentiret, cum videret monachos conspirare. Ex his igitur mira quaedam contentiones inter monachos inualuit: neque enim disputationibus ad sententiam compositis sese in mutuum sententiam inducere dignati sunt: sed ad omnia se semel converterunt: atque illi eos, qui Deum imperitum esse statuunt, Origenis appellationibus, in vero Antheopropositas, eos, qui contrarium sentiebant, haec ipse. Sed vides quam fatilis affertur pretextus pro Origenistarum excusatione, cum mendaciter ea minus digna afferatur causa, quasi Origenis sit nominati, cum alioqui ea in re idem sentirent eadem cum Ecclesia Catholica: cum tamen taceatur omnino multiplices Origenis errores, iidemque turpissimi, quorum causa illi vere Origenis fuerint nuncupati. Vides, inquam, historiam ab ipsis Origenistis confictam, dum commentum sunt reiorum causas indignationis Theophilus, qui non vocatos illos Alexandriam ad pacem, sed quae sitos in eremo fugatos ab eo fuisse, nec ab Aegypto tantum, sed et Palaestina, et Italiam historia omnium fidelissima superius recitata declarat. Sed subdit idem auctor:

LX.
ORIGENE
NUTE
TRANS-
FRONTI-
MONTI-
CARTI-
NAM.

LXI.

Ammonius autem ac Discipuli, intellectum insidiam Hierosolymam accesserunt, et inde Sythopolim venerunt, quod eam habitationem sibi accommodatam esse ducerent ob frequentiam palmarum, quarum foliis utebantur ad confectum monachorum opera. Sed statuerunt enim ipsos viri plus minus octoginta. Interea temporis Theophilus quosdam Constantiopolim misit, cum vi iam antea in tempore calamitas quosdam severiter aduersus illos, tum vi obfisterent, si qua in re illi imperatorum opem impulerent. Ex re cognita, Ammonius Constantiopolim traiecit, et cum eo Isidorus, qui communi studio ille agebant, vi coram imperatore iudice et Ioanne Episcopo degerentur insidite, quae ipsi erant intentata. Arbitrabatur enim, illum legitime liberatum in loquendo studiosum, sibi opem legitime posse ferre. Haec dicta à Sozomeno pluribus vides confecta esse mendacis: ante enim monachos hos expullos à Palaestina, Constantiopolim profectos esse, sed nec cum eis Isidorum fuisse, nec et ipsos Theophilum ad Epiphanium datae declarationis quibus et significatur, ab Epiphanio ipso, non autem à Theophilo Constantiopolim tunc missam esse legatam, qui hos iam esse in Synodo condemnatos, Ecclesiam illam redderet certiore. Ipse autem Theophilus in alias regiones missi legatos ex monachis Niziae cum litteris, quibus alias Ecclesias de istis causis mandis componerent, ut suo loco superius dictum est. Sed à quo Sozomenus eiusmodi est mutatus historiam? Inuenies plane eadem ferme et alia à Palladio, et ipso iam dudum Origenista, esse conscripta: quantum autem ipse eiusdem sectae hominibus faueret, consule ipsius Laetitia, ubi totus veratur in laude Isidori ac conualiam monachorum: sed de ipso reuoca in memoriam dicta superius tomo quarto. Vidisti igitur ipsum obuolare diuersis praetextibus veritatem, alique adducere causas, cur hi à Theophilo ex Aegypto et Palaestina expulsi traiecerint Constantiopolim: cum tamen non recitaret tantum in praetextu ea de re Epistolae vltro citroque datae illi uerenti, sed et Posthumiani testificatione, quem tunc contigit ad esse Alexandriae, atque cuncta spectare oculis, non nisi occasione librorum Origenis hos omnes fugatos esse, certum apparet.

LXII.

Quod igitur à suspectis auctoribus tota historia ex-

pulsis ab Aegypto monachis Origenis esse accepta notatur, quodque insuper ex utraque parte stare videas sanctissimos viros, necesse est, ut magna caute attendat oratio, ne priuato quodam affectu incedens declinet in dexteram, vel in sinistram: quod haec tenes à nobis factum esse, potest etiam intelligi: sed praestandum id ipsi maiori studio futurum, sollicitiusque curandum, ne vel in minimo veritas laesa iacturam sentiat, instituti ratio non suadet tantum, sed imperat. Res quidem haec tenes gesta est inter Catholicos et Origenistas: nunc vero cum pro ipsis, licet non cum ipsis, stare videas sanctissimum atque doctissimum virum Iohannem Chrysostomum Constantiopolitanum Episcopum, mutata iam rerum facie, oratio ipsa in aliud argumentum se transferat, opus est. De quo quidem illud in primis admonendum putamus esse lectorem, cum sepe contingit sapientissimos quoque falli, eosdem tamen à sapientia et iustitia probitate non excidere, cum nimium ad ea, quae agunt, recto sincereque mentis feruntur intuitu. Quis enim adeo ingenio perpicax, industria solers, atque rerum usus experimento probatus, ut falsis subreptionibus, illorum maxime, qui omnem extrinsecus sanctitatis spectem praeseferant, non de cipi interdum contingat? cum et ipsos etiam Prophetas ad futura noscenda Spiritus Dei imbutos, quod non semper eodem numine afflari detur, accedat sepe aliqua ignorantia praesentia, eosque praeterisse ob oculos posita. Quam obrem Evangelica illa norma sunt actiones hominum mentium: Si oculus tuus simplex fuerit, totum corpus tuum lucidum erit, et sicut lucerna fulgoris illum habitet. ut dum videtis aliquem recta mente, puroque animo aliquid operari, etsi quid perperam inde oboriri contigerit, ad sumum reuocans principium opus, inuenias, unde auctorem exeres. Cuius igitur de sanctissimorum virorum Epiphani, Hieronymi (ut de Theophilo dicere praetermittamus) atque Iohannis Chrysostomi optima mente dabitur, religio sit: quae cumque ab eis acta sunt, in meliorem partem accipias necesse est. At iam de rebus Constantiopolim gestis narrationem inchoemus, et quae à diuersis eo argumento sunt scripta, in medium adducamus.

FACTA
HOMINUM
QUALI-
TER ME-
TIENDA.

LXIII.

Porto eiusmodi historia ab Origenistis primum descripta, eorundem stylo (ut vidimus) lancinata potius quam exarata cognoscitur: ut de illis illud Ezechielis dicitur dici possit: Delinierunt parietem absque temperatura, dum causam obortam occasione Origenis errorum, in criminationes Theophili conuerterunt, cum nulla ferme apud eos sit mentio de damnatis in Concilio Alexandrino istis dem haeresibus Origenis, neque de iudicio Episcoporum in eandem sententiam conspirantium, duce sancto Epiphanio in Cypro insula; aut (quod dissimulandum non erat) de sententia Anastasii Romani Pontificis, eiusdemque litteris datis ad diuersarum prouinciarum Episcopos, vel Synodis ea de causis uersis in locis in Occidente habitis, ut à Venero Episcopo Mediolanensi, à Chro-matio Episcopo Aquileiensi, & aliis. Sed rebus tantis silentio sepultis, de obiectis ab excommunicatis illis in Theophilum criminibus, hi quos diximus, historiam texere, atque in primis Palladius, cum haec ait: Ingenti illi necessitate, loca in dies mutare compulsi, tandem regiam ad urbem perueniunt, in qua et ad diuina manu ad curiam indigentium Ioannes ordinatus Episcopus: proclumbensque ad eius genua orabant, ut opem ferret inimicibus calumniam posita, atque vastatis horum studio, qui hoc potius, quam bene, aere consueuerunt, haec ipse ad eonamque fuit horum monachorum, ad commiserationem inducendam, cum verbis ipse quoque corporis habitus accommodaret, ut quantumlibet Ioannes se reos hos ab Epiphanio Synodice Theophili litteris praedamnatos, audire tamen eos minime denegaret. Vnde idem subdit Palladius:

LXIII.
HISTORIA
DE ORI-
GENISTIS
AD ORI-
GENISTIS
DESCRIP-
TA.

LXIV.

Stetit Ioannes, et vidit quingentis electorum hominum canitiam venerandam, sacri sudoribus inscriptam: conpunctusque iuxta Ioseph, pro fraternitatu studio in Iachymas soluitur, percontatum ab eis, quoniam aper de filia, aut singulari sera hinc sacra dignissima et laetissima viti inuadit. Ad haec illi Sede in quoniam Pater, nosque vicamque vulneratos Theophili Papa reuocata, iurare

epollad in
dialo. de
viti. Chry-
sostomi.

LXIV.
MONACHI
APVD IO-
ANNEM
AGVNT AD
VERSVS
THEOPHI-
LVM.

stude, si tamen nolueris nostrorum tumoribus vulnerum obducere cicatrices. Nam si ipse quoque nos despicit, aut reverentia, aut metu Theophilus, uxor Episcopos reliquos, nihil iam superest nobis, nisi ut profecti ad Imperatorem, ipsius opera pessima ad mirram Ecclesie publicemus. itaque si opinio est, de qua superius actum est, persuasit illi, ut nobis permittat in Aegypto remorari. Nihil enim peccatum, neque in Dei leges, neque in illum ipsum. Vides haec eos non solum Catholicorum, sed sanctissimorum quoque virorum ad decipiendum compositam formam, mentita lingua, sibi soperindocere? At quid tunc Ioannes Chryso- stomus ad haec verba? subdit Palladius:

LXV. QUOMODO A IOANNE EXCEPTI MONACHI

a Pallad. in dialog.

DE OLYMPIADE EXCEPTI MONACHOS.

Ioan. 6.

LXVI.

QUOMODO EXCVSANDA OLYMPIAS.

LXVII.

Sec. in lib. 8. c. 13.

Hic Ioannes auditis, ratum facile Theophilus aduersus illos in aem gratiam transferri posse, libenter hoc negotium sumit; admodumque viros, ut aduentum sui causam silentio tegerent, donec ipse ad Theophilum scriberet: & mansiones illi in Ecclesia, quae a mastaba dicitur, ad regnum tribuere. Ipse quidem necessaria vitium non suppeditabat, sed eis religiosa mulieres ministrabant, ipsi quoque ex opere manuum necessitates suas ex parte supplementibus. Haec cum de piis mulieribus dicit Palladius, inferius a eodem dialogo ipse habet eisdem monachos fuisse susceptos ab Olympiade vidua, olim Nebridij sponsa, nunc vero diaconissa Ecclesiae Constantinopolitanae, de qua non plura superius: cuius rei causa tradit Theophilum eam maledictis incedisse. Sed quam frigide eandem ipse excuset, quam ea de causa reprehendam exitum uerit Theodoros; accipe quae tum ab ipso Palladio per dialogum in medium afferuntur. Nam PALLADIUS: Constat (inquit) Theophilum iracundia nimis obsecutum, illis abiecit. Quicumque illi fuerint, siue haeretici, siue Catholici, non tamen eos Olympias recipere debuit. THEODORVS. Bene illa, an male fecisse videtur? THEODORVS. Male. videtur. PALLADIUS. Vnquam ne beneficentia culpatur? THEODORVS. Et saepe, cum scilicet in malos & non merentes emanat. PALLADIUS. Quinam igitur erant illi quinque milia, quos ex quinque hordeaceis panibus Saluator b. pauit, boni, an mali? THEODORVS. Boni scilicet: quippe qui a Saluatore pauci munerunt. PALLADIUS. Cur ergo hordeaceis passisunt, si boni fuerint? THEODORVS. Forte quia triticea non aderam sane dominante, vides rem ineptam: sed ille ad bene parit post, cum Palladius subdit Olympiadem eos suscepisse, exitum bonos, ubi ait: Riteri quidem sentis, hoc itaque modo monachicam boni & mali erant: ac fidelissima mulier suscepit eos ut bonos, & inferius: Quid ergo mali fecit Olympias imitata Dominum suum, qui plus super bonos & malos, & super viuos & inuisos Solem suam oris facit?

O lenientia praepostera nimis, omnem prorsus Ecclesiasticam dissoluit aeternitatem! Nam si excommunicati ab Ecclesia, a prioribus quibuscunque, exemplo Domini, qui Solem suum orti facit super bonos & malos, recipiuntur: iam relaxatur omnis vigor Ecclesiasticae disciplinae, omnisque mox canonica censura languescens extinguitur. Quod si Olympias excusanda suscipitur: quantum acquies illud faciat pro eius defensione dicendum: dominum eius patuisse Constantinopoli omnibus Monachis, Clericis, & Episcopis: adeo ut etiam qui Iohanni ipsi insensu erant Episcopi ab ea hospitio excepti fuerint, nempe (ut inferius Palladius docet) Severianus, Antiochus, & Acutus, qui praeter ceteris operati sunt, ut Ioannes in exilium deportaretur, hos, inquam, Olympias excepit hospitio. Christi loco: ut appareat non humane gratiae causa, sed Christianam amorem, ipsam eiusmodi ministerium optulerant feminam peregrinis omnibus exhibere solitam. Et quod ad istiusmodi Aegypti monachos spectat: cur non ipsa susciperet, quos sciret ab eius contritus Episcopo non esse reiectos? haudquidem eius facultatis erat, scire an excommunicati à Theophilo isti fuissent, & iuste ne, an iniuste essent expulsis. Quos enim sciret à tanto Episcopo, quantus Ioannes erat, peregrina communione susceptos, cur non eos ut peregrinos excipere in domum de- bant?

Peregrina quidem tantum communione eos à Ioanne Chryso stomo dignatos esse, qua factum precum communio impartitur, non autem usus sacramentorum, Sozomonus etradit his verbis: Ille vero (nempe Chryso stomus)

ipso viros, postquam venissent, comiter excepit, & in humere habuit. & in Ecclesia praesens funder non prohibuit: ad mysteriorum vero communionem admittendos non cauuit: quod id ante causam cognitam fieri, non fas esset haec ipse. Vigeat namque illa veritas in Ecclesia constitudo, de qua superius actum est, ut peregrini aduenientes, sequae Christianos esse profitentur, ad communes tantum, leque Ecclesiae praesens admittentur: tunc vero & sacramenta illis impertientur, cum se esse Catholicos, fide certis docuissent. Porro praesens his ipsi monachis Ioannes Chryso stomus, ut communicatione illa peregrina dignos efficeret, plena nequaquam, quod Formatas literis ab Episcopo, unde desceletant, minime atulit. Ceterum nec peregrina quidem hic communicatione dignandi fuissent, si literae scriptae in Concilio Alexandrino de eorumdem damnatione Constantinopolim peruenissent: quis illuc perferendas & ad alios Orientis Ecclesias, sollicite Theophilus per sanctum Epiphanium, datis ad eam literis sapienter ante citatis, curaret. At quomodo per suasionem ministrorum Theophili, Ioannes abstinet cum illis communicare, Palladius narraz his verbis:

Contigit etiam per idem tempus, quo dicti monachi Constantinopolim ad Ioannem venere. Theophilus clericos in ea urbe esse, magistratumque, qui ad Aegypti praesentiam munitus erat, benedictionem Theophilo comparantes, in eorum permissum, quibus veritas essent, haec cum dicit ipse Palladius, vide quam lumine id affirmet: nam missos à se Constantinopolim sanctissimos ad hoc viros, qui Originisitarum monachorum conatum antecederent, ipse Theophilus literis ad Epiphanium scriptis de. larat his verbis: Et tu (inquit) per celerius nostra Constantinopolim scripta perueniant, mitte in dextrum virum & aliquem de clericis, sicut & nos de ipsi Nitrae monasterio patres monachorum cum alio sancto & continentissimo viro missimus, qui postquam cunctis in praesenti diceret, quae gesta sunt, haec Theophilus. Sed pergit item calomnie Palladius: Huiusmodi Ioannes euocatus, interrogatus, an praesentes monachos nosset, illi verum testimonium perhibere virum dicens, si & viros nosse, & magnam illis iniuriam perpesso esse. Si placet (inquit) dominus, sicut & alii communionem non tam illi conseruam trade, ne Papam (Theophilum scilicet) contrahat: ceterum in alio omnia in eos officia humanitatis exerce: id enim tibi Episcopo conuenit. Ita illos Ioannes ad communionem minime admittit, haec Palladius: quae si vera sunt, dicendum erit legatos huiusmodi à Theophilo ad hoc missos, ut excommunicati Originisitarum vndique pellerentur, praerogatorum extitisse mandati.

Quid vero post haec egerit ipse Chryso stomus, idem tradit sic dicens: Scripsit autem Theophilo suscipiens, & haec ipse filio ac fratri postulans gratiam, ut viros illos pacifice ad seruitutem rediret. Ad haec Theophilus gratiam quidem Ioanni denegauit, misitque quosdam ad huiusmodi certamina exercitatos, de quibus superius diximus, libellus ut pertraheret, admonens, quos more solito ipse dicitur, aptum quidem & expostum mendaciam continentem, variis calumniis operum & obambulantem, & cum non posset illorum vicia derogare, facit ut intra Palatium quasi magi digito notarentur. Monachi vero vbi aduertunt se nihil proficere, verum & in maiori in praesentium illum deum esse: plerisque in dignitatibus constitutis adhaerent secum, omnesque anaromatizantes heresim, libellus Ioanni tradunt, in quibus viri iam tyrannidum notant, quibusdam capitulis ad illi, aequo reserere eorum infirmioribus piget & pudet, ne ab ipsius fides eos leuibus arceam, mibi certe ea recitanti perscribit quidem fides fortis asu haberetur.

Rursum & per se ipsum & per Episcopos alios Ioannes horretur viros, ut ab huiusmodi accusatione desisterent, Theophilo iterum ista scribens: In tantum maruui impulsus sunt viri isti, ut te datus etiam libellus accenserent. Lam quid tibi videret, rescribere non enim me audiret, ut hac intentione dicerent. Ad haec Theophilus maiore inflammatione tra, monachorum fratrem Dioscorum Episcopum, qui in Ecclesiasticis rebus conuenienter, ab ipsa Ecclesia suscipitur, haec ipse. Sed id quidem factum, antequam discederet Alexandria, quae dicta sunt superius docent. Quis autem ad haec responderit Theophilus, idem Palladius recitans eius Epistolam, palam facit, ipsa autem ita se habere:

Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and authors like Palladius, Theophilus, and various church figures.

LXXI.
D. NICA.
C. 2. 6.
IVATA EX
CVIATO
DE IOAN.
NE SHY.
SOSTOM.
AGENTE
DEYACE.

Arbitror te non ignorare, quid precipiant Nicaeni Concilij canones, sancientes Episcopum non indicare causam extra terminos suos. Si autem ignoras, discis, & libello contra me suscipere desine. Nam & si iudicari me opus sit: ab Aegypto magis, quam abis te id fieri oportet, qui septuagintaquingentis diebus inire a nobis separatus es haecenas Theophili ad Iohannem Epistolae. Quae autem post haec secuta sunt, habita temporis ratione in legentes te iocundis annis. Vides igitur ex his, quae haecenas gesta commemoramus, iustam causam Theophilum fuisse, cui in expellendis Origenis totus ferme Orientis & Occidentis consentiret. Ceterum quod negarent monachi illi se haec eos esse, obiectarentque non fidei causa, sed privata inimicitia gratia Theophilum in ipsos esse commoratum, Sancti Iohannes Chrysostomus eam se habere ratus, operae pretium facturum existimavit, si inter eos in dissidentes sequeretur accederet, ipsosque monachos redderet Theophilum obsequentes, eiusque gratiam a te absentem eisdem conciliaret: probe sciens in totius Ecclesiae vertere detrimentum, si qui magni nominis erant monachi ab omnibus exclusi per Orbem vagarentur extortes: unde & fieret, ut si libere tenera essent haec, maioris fidei recte iactura, vndeque a sancta mentia sanctitate adificerentur sibi sodales: Si enim autem (quod profitebantur) ipsi essent atque moribus integri, inde accideret, ut quae ipsi in Theophilum crimina iactare solebant, magno fidelium scandalo diffamarentur in omnes, eademque alpergerent infamiae labe universi Orientales, & Occidentales Episcopi, qui Theophili aduersus eos la mententiam confirmassent. Quisquam igitur eorum modo adeo sanctum inter dissidentes conciliandae pacis officium in Chrysostomum reprehendere valeat, cum in testificatione diuini illud consistit oraculo: *Quam speciosi pedes tuos, gelosentium pacem & amonitionem bona?* Sed plane praeter intentionem accidit, iuxta vaticinium Istaes, *Et angelus pacis amare solent, ut magnus sitis pacis conciliator Ecclesiasticum bellum in se conuertent.* Quoniam autem modo id accidit, seruo loco dicimus.

Perimus autem reliqua recensere, quae hoc anno ab eodem Iohanne Chrysostomo gesta sunt in causa Asiae notum Episcoporum. Atque primum quod ad tempus pertinet: hoc quidem anno sex ab eo damnatos esse in Asia Episcopos, ex his, quae de eis Palladius dicitur, intelligere possimus. Dum enim ait, depositos a Iohanne Asiae Episcopos, mox quae post ipsius Ioannis exilium in praesens esse restitutos Ecclesiae, a quibus ante quadringentium ob ipsorum erimina eieci erant: cuiusmodi Ioannis exilium potestatem, quando hi receperunt Ecclesiam, contigit ille consistere (ut suo loco patebit) anno Domini quadringentesimo quarto: depositionem eorum in hunc ipsam annum quae dringentesimum conicere cogitur. Sed & quod idem Palladius dicit, ad biennij temporis spatium eiusmodi causam Asianorum Episcoporum ventilatam esse, consistitque adhuc ingratum Gainae tyrannide conceptam fuisse: vnde quae ab anno superiori deducendum est eius causae principium, quo & decematria currit indictione, sub qua Palladius tradit venisse Constantinopolim Asianos Episcopos ad Synodum conuocatos, praesenti autem anno eos damnatos. Nos vero describemas haec omnia ex ipso Palladio, qui omnibus praesens fuit. Rogatus enim sic a Theodoro: *Ipsae intercessisti, an ab aliis ea didicisti? Ad haec Palladius: At qui non postquam quidem temporis in omni hac causa prosecutione illum deserui.* Ipse igitur sic tenet exordium: *Tertiusdecima distributione (hoc quoque nomine Indictione dicta reperitur) venerunt Constantiopolim Asiae Episcopi necessitatem Ecclesiasticarum gratiarum nobiscum renouari sunt, praesentibus & aliis Episcopis, ex Syria quidem Theodoro (celebris est hic inter sanctos) ex Thracia vero Ammonio Aegypto, & ex Galatia Arabiano, Metropolitum omnibus ascensibus, qui viginti duorum implebant numerum. Conuenientibus autem omnibus & communiantibus: obseruato Eusebium quidam Valentinianus Episcopo congregato Concilio, vna sabbati assistit, libelloque reddidit Synodo praeposito (ut dicitur) Ioannis nomine, contra Antoninum Episcopum Ephesensem capitula continentes: Vnum quidem quod fuisse sacrae iustitiae, argentum in nomine filij deposuerat: Secundum,*

quod sumptum de magno Episcopi in suo balneo posuit: Deinde columnas Ecclesiae plures annos iacentes intra suum exercitum reuoluit: Quartum, quod puer eius homicidium perpetravit, quem habet in ministerio irreprehensum: Quintum, quod praedia relictu Ecclesiae a Basilissa Imperatoris Iuliani matre vendidit: Siquae deonit pretium: Sextum, quod cum vxore proprie abrenunciasset, rursus illi ingressus est, filioque ex ea procreauit. Vides, lector, dari crimini Episcopo, qui vxore dimissa, eadem iterum assumpta suscepisset ex ea filios: ut certior fias eorum, quae superius inculcata sunt, etiam in Orientali Ecclesia coniugatos electos Episcopos, non nisi vxore dimissa, ordinari solitos, nec amplius ea vti. Sed addit idem Palladius: Septimum vero accusationis caput, quod pro lege atque decreto habet, ordinationes Episcoporum vendere pro modo reddituum: adiungitque & qui dederunt & ordinati sunt, & ipse, qui accepit. Eorumque omnium probationes se habere allegabat. Quodnam ad haec Ioannes Chrysostomus tunc praefectus Synodo dixerit, ita subdit.

Iohannes interim vix mitigato, dixit Eusebio: *Frater Eusebi, quoniam saepe fit, ut accusationes, quae sunt per turbato animo, probationibus idoneis careant: desine, quae, Antoninum fratrem accusare. Nobis enim erit, tristitia causis amarae. Ad haec ille exasperatus, diuinius vobis verbis, aduersus Antoninum totum effertus, atque in accusatione persisteret. Hortatur itaque Ioannes Paulum Heraclia Episcopum, qui Antonino studere videbatur, ut eos in amicitiam copulare contenderet. Surgensque Ecclesiam ingressus est vna cum Episcopis: erat enim sacrificij tempus. Pacem vero populo ex more impetratur, sicut cum Episcopo reliquit. Clam autem introgressus accusator Eusebium coram populo omni & Episcopo libellum alium porrigit eadem continentem, adiurans iocunem sacramentis horrendum, quibus salutem in quoque Principum ad dedit, tanto cum tumultu, ut perirent populi eius impudentes terrent, cum a Ioanne petere, ut vitam sibi a Rege impetraret. Ioannes vbi vix aduertit instantiam, ne in populo per turbatio videretur, libellum sumpsit: lectisque diuini eloquia, Panophium orat Pifidula Episcopum, diuina offerret ut muner a: ipse cum Episcopo reliquit exiit: cauebat enim, animo turbato, iuxta Euangelium, *Si sacrificia offerre: Si obruleris (inquit) manus tuam ad altare, & reliqua.**

Vix vero dimissus est populus, sedens in Baptisterij cum Episcopo reliquit, accusatorem coram omnibus aduocat, dicens ei: *Rerfus tibi eadem dico: Plurimum tristitia vel ira compulsi, multa & dicunt & scribunt, quae probare non possunt. Surgunt aperte nos, de quibus illum accusare vultis (neque enim valentem repellimus, neque erabimus non valentem) antequam legatur libellus, elige, quod expedit tibi. Postquam enim fuerit lectus, & in aures omnium venerit, consellu commentaris, non iam licebit tibi, cum sis Episcopus, absolutionem flagitare. Ad haec ille in proposito durat. Iubent itaque libellum recitari, lectaque sunt memorata capitula. Postea dicunt Ioanni seniores Episcopi: *Esti vnumquodque capitulum per se impium est, & vndeque sacri legibus interdictum, ne tameta vileamur in his, quae iuggesta sunt nobis, omne studium ponere, ab eo, quod est horribilissimum, sit inquisitionis initium. Si enim illud inuentum fuerit verum, nulla de capitulis reliquis erit controversia, cum capitulum illud vix dixit omnem praesertat speciem iniquitatis, iuxta illud: *Radex omnium malorum est cupiditas.* Qui enim super in nocentem accipit munera, & Spiritus largitionem pecuniam se vendere putat: quo pacto iam parcat ornamentis, aut lapidibus, aut fundu Ecclesiae?**

Tunc Iohannes ex amice Iohanni, Antonino ait: *Quid ad haec dico, Antonine frater? Negavit ille necessario: quando enim ab his ipsi initio consensionem consistetur suam? Interrogati qui dederant, negarunt & ipsi. Cum hoc ex amice ad horam vique ostentiam diligenter agerem, ex argumentis, quibus iudicium formabatur. Postremo venit ad testes, quibus astantibus & illi dederant, & ipse suscepit. Non adertant testes, qui necessario citandi erant. Difficultatem rei inueniens Iohannes, pro Ecclesiae purgatione, & ut testes facilius adhiberentur, per se in Asiam ire consentit: persequendi ex amice gratia. Antoninus vbi vidit Iohannem impio exequi paratum quod instituerat, neque corrupti posse iudicium mali sibi confusus, adit quendam ex Principibus, cuius praedia, quae habebat in Asia, sibi curae erant: orans, ut Iohanni impedimento esset, ne abiret in Asiam, promittens & adhibiturum relictis. Proterius ex Palatio mandatur Iohanni in haec verba: *Indignum**

LXXII.
CAUSA A-
SIANO-
RVM EPI-
SCOPOR-
VM.
Pallad. in
lib. 2.
LXXIII.
SYNODVS
CONSTAN-
TINOPOL-
ITANA.
EPI-
SCOP.

ACCUSA-
TIONVM
CAPITA.

LXXIV.
EUSEBIVS
ACCUSA-
TOR VR
GETIVDI
CIVIS.

LXXV.
ADMONI-
TIO ANTE
CAVSAE
COGNITI-
ONEM.

LXXVI.
AGITVR
CAUSA AN-
TONINI
EPI-
SCOP.
EPHESINI.

LXXVII. M. TVN. TVR. EPI. SCOPICAV. A. COGN. TORES.

LXXVIII. COLLVSIO. ACTORIS. LYM. REO.

LXXIX.

XXC. IOANNES. CHRYSOS. PERGIT IN. ASIAM.

XXCI. CONCILIVM. EPHESIVM. LXX. EPI. SCOPOR.

est, te, cum sis Episcopus & nostrarum animarum pater, in tanta
tumultu expectatione dimissa civitate, peregrinationem in Asiam
subire velle, cum facile testes adhibere possint. Erat autem tumultu
causa Cinas barbarum. Quid multis immo et: Matera illi pas
sionem est. Ita tamen, vi iudex non committeret curam, testesque
marure adesse mandaret.

Operata sunt accusato ipsa dilatio vel modica testium, quos aut
pecunia, aut potentia fuga e posse confideret. Prædicta ista Ioannes,
consiliosque Synodi presentem habito, quosdam ex presentibus Epi
scopi in Asiam mittit ad testes inter rogandos. Tres enim ex omni
bu electi sunt. Syncretus Metropolitani, Hesybius Opatensis, &
Palladius Helenopolitani. Hu dederat Synodus in mandatu, vt
qui intra duos menses non occurrisset Hypapin Asia civitati ad sua
tuenda iura, quod vicini essent & qui arguebantur. & Episcopi reli
qui a Syncretio facilius indicandi, excommunicati esset. Descen
derunt igitur Smyrnam prænomina: Episcopi Syncretus & Palla
dus: Hesybius enim, quod saevit Antimonio sicut se valerudina
rium. Syncretus autem contumax per litteras virisque partibus ad
ventum suum, vt concurrentes in memoratam civitatem, implerent
que polliciti fuerant.

Illi ante iudicium advenient amicitias metant, partim per
suasi auro, partim iurando conficti. Congregati igitur in ipsa
civitate, Iudices iudice se posse putabant dilatione testium, quasi
peregre profecti essent ob varias causas. Ad hoc Iudices accusator em
rogant, mira quodvis adducitur esset testes, se expectatos pol
licentes. Ratus illa eis acrius in mentem a se ferre præciter, ac per
id velle descendere (erat enim inferius astus Soli) intra quadraginta
dies producturum promittit testes, alias poena canonum sua se spon
te iudicet. Expectant Iudices quod rogata dies: cum ille ad in
quirendum dimissus testes, omisi hoc interim, & Constantino
polim venit, illi que delituit. Vbi vero nequam compariit: scribere
Iudicibus omnibus Asia Episcopis, denunciante excommunicatum
sine vi desertorem, sine vi distractorem. Post hæc alios quadra
ginta dies persisterent, cum ille minime appareret, Constantino
polim redire. Illi venio Eusebio ei, que gesserat, exprobrant.
Ror fuisse infirmitatem corporis allegans, pollicetur testes exhibe
turum.

Per hanc temporis moram Antoninus moritur, cum quo erat Euse
bio controversia. Continuo ex Asia partim a clero civitatis Ephesi
na, partim ab Episcopis decretum ad Ioannem venit, omnibus pa
uendo cum iuramento orantibus, vt periclitanti Ecclesie opem fer
ret. Erat autem hoc iurum.

Quoniam priori tempore confusa & contraria & statuta
Patrum gubernati sumus: et omnes veneratione tuam, vt descendas,
& formam aliquam Ephesine imponas Ecclesie diuissime assilla
ta: hinc Arianis insistentibus, inde nostris cupiditate auarique
studentibus. Per multum in infidantur vt lupi granes, sacer dota
lem sedam rapere pecuniam festinantes. huc illi, sed pergit Palla
dus: o

Itaque Ioannes, licet corporis mala valitudine teneretur, & in
clenentra obstraret acri, et ac eum diem, nihil huiusmodi incom
modo tenuit, vt negotia Ecclesie Asiatica componeret, rebusque nu
tantibus vel absentia, vel imperitia pastorum opem ferret, instituit
pergere, spiritusque roboratus ingressus nauim, vrbis decessit. Irmen
tibus autem sanis Aguilensibus, metuentes ne in Phocensium
eicerentur, postea vels Triconiu montem præ eruebantur, huc
iactis aut horis manserunt, astrum expectantes, vt Apamea appli
carent. Cum igitur biduum iocum in nauim persisterent, lac estit flu
dibus, tertia die demum die memorata vrbis apparuerunt. Illic enim ex
spectabant aduentum eius Palladius, Cyrinus, & Paulus Episcopi
Ioannis socij. Pedibus iteq, iter agentes, Ephesum veniunt.

Congregati Lydie & Asiæ & Carie Episcopi, ad septuaginta
vires petrogentibus, ordina ianem faciunt. Complures sua sponte
concurrunt maxime ex Phrygia, vt oris illius sacundia & sapien
tia suauitatis fruerentur. & p. u. p. post: Dum hæc aguntur, accessit
ille, qui nobis prolixè huius narrationis auctor est Eusebius ad o
mnes Episcopos, religiozum sex Episcoporum acator, qui scilicet
per pecuniam ab Antimonio Ephesino Episcopo fuerant
ordina: i. orans, vt ad comminationem admitteretur. Obstant ex
ipsis quidam: non oportere admitti, quippe calumnia reum asseren
tes. Adicit ille preces, & ait: Quoniam causa biennium iam magna
ex parte venturata est, selæque dilatio testium obstat: obsecro pie
tatem vestram, vt testes (nam modo præsto sunt) exanimare digne
mini. Est enim Antionius de nobis, qui accepto auro ordina

uit: venit tamen, qui dato pretio facti ordinari. Placuit Synodo,
rem diligentius dicere. Recitantur omnia, que prim gestifuerant,
ex commentariis.

Ingressi sunt testes: ingressi & qui dato auro fuerant ordina
ti Negare primum, Persisterent tamen testibus partim laici, partim
presbyteri, quibus ante a confidere videbantur, moleribusque
quibusdam, & manentem speces & loca & repora qualitate
que recentibus, cum eos conficti nra quoque criminosi viderent, spon
sante, non vsque adeo coacti confitentur. Dedimus (ait) hanc
esse consuetudinem ex firmantes, vt videtur a cura liberari. At
nunc, si quidem honestum est, oramus, vt in ministerio Ecclesie si
mus fin autem, vel iurum, quod delinens recipiamus. Quidam
enim ex nobis vxorum nostrorum amicum & vrbis in sapientibus
dedimus. Ad hæc Ioannes Synodo pollicitus est: Ego, inquit, in
bo apud Regem, vt absoluerem: vos autem mandatu, ille ab An
tonio hereditus recipere, quod delinens. Præcepit itaque Synodus ab
Antonio hereditus eu aurum restitui, eos vero intra altare communi
ni ante a sacerdotibus fieri, ne sista passim permittentur, con
focundo Iudicia vt Egyptia fuerent, tendentis sacerdotum, & cen
dit, & inferius: In eorum autem locum substituti sunt alij viri
clari, & vira simul & gratia diuini sermonis ornati, addit auctem
post hos hæc, ipsos, damnato iam S. Iohanne Chryostomo
in exilium, post quadriennum fuisse ab eis aduersariis tie
ctos, & depositos illos in priorem statum restituro, sed
de his suo tempore inferius. In locum omem Antoni
ni defuncti Episcopi, ex consilia Synodo, communi con
sensus subrogatus fuit eiusdem Episcopi diaconi Hec
racides nomine: testantur id Sociates a & Sozome
nas h.

Quod autem Palladius indignè fert scriptum postea a
Theophilo in libro aduersus Ioannem conscripto, sedecim
E. Episcopos hoc tempore ab eo fuisse depositos, cum
nomini lex fuerint: tamen Sozomenus tradidit nomen
ta: ab eodem tunc temporis exandoratos. Sed & ipsum
Ioannem in ordinem redegit Nicomediensem Episco
pum Gerontium nomine, quem affirmat, quem ante
detricum Mediolanensis Ecclesie a S. Ambrosio magis con
tuler, & ceterum, suo loco dictum est. Hoc igitur e gradu
deposito, in eius locum Chryostomus Panophium quendam
subrogavit Episcopum, qui paedagogus fuerat Eudo
xio Auguste. Sed hunc a Nicomedienibus indigno
susceptum fuisse animo, idem Sozomenus tradit, vbi ait: Hic
quidem tamen si pius & moribus conspicuus ac placidus esset, acceptus
tamen Nicomedienfibus non fuit. Ac proinde mota speuenerit sili
tione, non modo beneficia tum publice, tum priuatum per Gerontium
in ipsos collata, verum etiam ex arte medica innoxiam vitam
tem. & erga omnes tam pauperes quam diuites ex ego declara
tam sinceritatem ac sedulitatem eius receperant: hinc & alia vir
tutes accumulabant, quæ eorum æquum erat, qui illam diligebant: &
hanc fecit atque terram eorum, aut sicut atern, aut quidam aliquod di
uinitus exhibitum ostensi u deprecari, per plateas tum patrie sua
tum vrbis Constantinopolitana circumuenerunt: canuabant, ac Deo
supplicabant, vt illum retinerent Episcopum. Ad extremum autem
vi compulsi, illum dimiserunt cum licitu ac laetitia aione, & hanc
cum metu & odio receperunt. Ex hinc, ergo tum illi, qui excastra
ti erant, tum illorum amici Ioannem acceperant, quod in terro
nuandorum primus auctor extitisset in Ecclesia, & ordinationem
consuetudinem præter leges patrias inuenerit. hæc Sozomenus
de Gerontij depositione, recentia ab eo post exandotato
tionem Asianorum Episcoporum.

Qui autem aduersus Ioannem Chryostomum his
ce negotis Ecclesiasticis detentum in Asia prod torit
moli fuit, qui eius studiosissimi esse videbantur, Sozomenus
enacta his verbis: Suborta autem illi quaedam obij causa fuit
etiam apud coniugem Imperatoris ob Severianum Gabalorum Sy
ria Episcopum. Et enim & hic ipse, & Antiochus Episcopus Ptole
maid (ea civitas est Phoenicia) eadem memoria clari, & ad ducen
dum Ecclesiam idoni existerunt. Sed his expedite & per quos
clari dicebat, sic vt a nonnullis Chryostomus, hoc est: auri oru bo
mo, nominaretur. Severianus vero tamen sententia & Severi
arum testimonij præstantibus habitus, asseruitatem tamen Syri
rum lingua representabat. Antiochus igitur cum prius Constanti
nopolim venisset, dicendo, laudem confectus est: ac per illius
collecta, ad civitatem suam rediit. Ad hunc imitationem & Se
uerianus

XXCII. TRACTA. TVR. CAN. SA. HINO. NIAC. ROM. IMP. SCOPOR.

XXCIII. EPI. SCOPOR. A. COGN. TORES.

XXCIV. CONCILIVM. EPHESIVM. LXX. EPI. SCOPOR.

XXCV.
HELENIUS
IOHANNIS
CONSTAN
TINORUM
CIVITATIS
CIVITATIS
CIVITATIS

XXCVI.
ARIANI
NOTA MO
LIVITVR.

XXCVII.
ARIANI
AD ORIVR
TVR CA
THOLICI
COL.

arianam postea veniunt. Et benevoluntate Ioannem natum, cum frequenter in Ecclesia concionaretur, in admiratione et honore erat. Et auctoritate pollebat, ipsique Imperatori atque Imperatrici innotuit. Itaque cum Ioannes in Asiam profectus esset, Ecclesiam illi commendavit. Quia palpus sibi obtraxisset, amicum suum esse arbitrabatur. Ille igitur imperfusus auditoribus gratificatus, et populum verbis demulcere studebat. Quo cognito, Ioannes iussit illi haberi. Serapione (vt aiunt) cum huc infligante, erat hic Diaconus a Ecclesie Constantinopolitane, qui Ioanni suggererat, significabatque Ecclesiam a Seueriano admodum perturbari. Quo factum est, vt Ioannes haec tenus detentus in Asia, tum ob Episcoporum depositionem tum ob Nouarianos & Quartadecimanos haereticos, quibus & multas ademit Ecclesias, Constantinopolim quantumcunque reuerenti curaret.

Ceterum siue quod dissimulandum putarit, siue quod te vera qualem optaret sui studiosissimum populum natum esse: vbi Constantinopolim rediit, homiliam habuit, in qua populum ipsum laudavit haud muratum, sed erga pastorem suum propensiores inuentum: nam quibus ab eo acceptus sit fauoris acclamationibus, eadem oratione verbis illis significauit. Quod (inquit) dicam desiderio vestro & fauore, quam hesterno ostendistis die? quomodo voces vestrae cum gaudio calum penetrant? ipsum sanctificantes aeternam civitatem sancti Ecclesiam honorabat ego & Deus glorificabatur: haereticis confundebatur, Ecclesia vero coronabatur, &c. Sequenti enim ad reditu die illam ad populum habuit orationem, laudans eos, quod ipsos inuenisset, quales reliquerat: pietati deditos, in deum argumenti firmes exortitum, eleganti de Hebraeorum populo habita collatione, qui absente Moysae diebus tantum quadraginta, grauitur deliquisset: cum contra ipse suos post diuturniorem pastoris sui moram in fide peritantes reperisset, vbi inter alia haec de suae absentiae tempore: Ego autem (inquit) non quadraginta dies tantum, sed & quinquaginta & centum & amplius, absens fui, & inueni vos latentes, & philosophantes, & in Desiderio persequentes, &c. Contigisse autem eius Asiae reditum post Pascha, idem ea oratione significat: qua & ex eo etiam populum laudat, quod aduersus haereticos strenue decertasset, vbi ait: Venit ad gaudia virtutum vestrarum: audiri quae cum haereticis colluctati estis, & quae inique egerant in baptismo, redaripistis. Nunc quid in assensu dicebam, quoniam casta virgo absente viro repellit adulteros, absente pastore excipit lapsos, sine gubernatore nauis saluauerunt nauem, sine duce milites victoriam reportant, &c.

Cum enim refecta admodum esset haeretici atque potissimum Ariani cluicas illa, iugis vigilet aduersus eos contentio, cum procaeres illi nihil praetermitterent negotii succedentibus: quod enim contentus in vrbe cogere fuissent Imperatorum legibus interdicti: ita astantes in Orthodoxos, etsi non alias (quod cohiberentur potentia Principis) a verbis tamen minime abstinebant, sed audientes illud, quod a Socrate ita describitur: Ariani extra urbem (vt diximus) conuentum fecerunt. Itaque cum festa cuiusque septimana occurrerent, videlicet sabbatum & dies Dominicae, in quibus conuentus in Ecclesia fieri solent, illi intra portas civitatis circiter porticus in vnum congregati, cantus apte ad opinionem arianam respondentes, quos ipsi composuerant, alternatim cantant, haecque per maiorem nocturnam partem faciunt. Primo diluculo, tales cantilenas alternis per medium urbem recitantes: de portis egrediuntur, & ad loca vbi agant contentus, contentant. Verum quia aduersus fidei Consubstancialis fautores verba contumeliosa, quibus eorum animos irritarent, dicere non desinebant (nam saepe haec quasi cantilenam in eos cecinerunt: Vbi sunt hi, qui tria vnam dicunt esse potentiam?) Ioannes verum ne aliquis ex simplicioribus eiusmodi cantibus ab Ecclesia abduceretur, quosdam ex suo populo illis contra comparavit, qui nocturnum hymnum decantandum similiter operam darent, arianorumque in eam studiose eo pastor reprimerent, deniq; suos in ipsorum fide admodum confirmarent.

At quoniam hoc Ioannes institutum valde commodum videretur: tamen illius eventus tumultu atque etiam periculo non caruit. Nam vbi hymni in Consubstancialis laudem decantati propter concertum illum nocturnum multo plus dignitatis sunt

consecuti (erant enim Cruces argenteae excogitate, quibus lucerna cerea imponebantur, sumptu Eudoxiae Imperatricis suppeditata) turba Ariangrum coacta, & emulacionis ardore succensa, se videri, & cum aduersariis confiteri instituit. Etenim principatu illo, quem videm obtruncant, clari, erant ad pugnam multo ardentiores, defensorisque fidei Consubstancialis profus contumebant. Quare, nulla interposita mora, nocte quadam tumultum faciunt. Brista Imperatoris tunuchus, qui pariter cantantium hymnos ad commendationem fidei Consubstancialis trahebatur, lapide in fronte percussit. Interiurus etiam viri, qui partis nonnulli de populo, quibus verbum Imperator admodum comitatus, arianis interdictis, ne hymnos in publico canerent. Atque haec quidem hoc modo gesta sunt. Addit ad haec Sozomenus de perseverasse in posterum eiusmodi hymnorum cantationem tunc a Sancto Chrylostomo instituta in Ecclesia Constantinopolitana feliciter.

Quod vero ad legem, quam ab Arcadio aduersus Arianos tunc sanctam Socrates tradidit: quod ipsa data reperitur a sub Consularu tertio eiusdem Arcadij & Honorij, anno videlicet Domini trecentesimo nonagesimo sexto, biennio ante quam eius Ecclesie ipse Ioannes eligeretur Episcopus: reuocatur in dubium, nam sub Neotario potius eius praedecessore ea acciderit, vel sub ipso Ioanne: nam haec in ea leguntur in fine: Ad hoc interdictum his omnibus ad Litaniam faciendam intra civitatem noctu vel interdiu profectis coiri conuentibus: statim videlicet condemnatione centum librarum auri contra officium sublimitatis tuae, si quid huiusmodi fieri velis in publico, vel in privatis alibus condatum, haec ibi. Ceterum quod saepe iidem, licet repressi legibus, iterum (vt superius vidimus) eadem impie audirent, vt crebro necesse fuerit iterum sanctis edictis reprimere: nihil prohibet, quo minus dicatur, eosdem ante sub Neotario dicta sanctione cohibitos, & sub Chrylostomo ipsos inuidia periculis acriori, rursus illa tentasse.

Potro haud potuit quiescere Chrylostomus, quoad usque eidem haeretici Imperatoris mandato ab vrbe penitus pelletentur. Quod hac ratione consecutus est. Opportunum enim ipse tempus nactus, quando Imperator veniat sacrum, festo enim ad id vocante, (erat enim dies Epiphaniarum) eum sic ipsum compellauit his verbis: Dic mihi, o Imperator, si quid huic pulchra & pretiosa ostendens coronam quam habebat in capite, quosdam abicis & obscuros lapides inseruisset: videretur hoc tibi esse eledendum, & non tantum vniuersa per illos afficeretur contumelia, egre tolisset? Cum in autem veritatis sermone annuisset: Quod vero (inquit) non existimas vniuersorum Regem irasci, si in pia ciuitate, qua omnino recte se habet, pars, qua male sentit, sinatui habitare: cum oporteat vel ab ipso exigere, vt conuertantur, vel si perseverant, proptinus expellere? Haec cum audisset Imperator, non distulit, nec est conlatu: sed primis eorum statim accessit, & ex eis sive voluit, nam in animum induerent a fugienda desistere opinione, minatus exitium & honorum suorum priuationem, qui non parerent. Cum autem vidisset eos esse inmedicabiles, minas deduxit ad effectum, & iussit eos expelli a ciuitate. Nos efficit, vt nonnulli eorum de descenderent, se recte adingerent opinioni, haec ita se habuerunt, licet ante rixas obortas perpetuam (mea sententia) colloca Metaphrastes. Addit autem adhuc Marcus diaconus g. Arcadium Imperatorem, cum intellexisset complures suorum vel in aula militantium, vel magistratibus fungentium esse haereticos, sed extrinsecus speciem praeferebat Catholico rum, eodem e magistralibus pullos, peccantique multatos penitus reiecit.

Cum autem haud absque piaculo supplicioque quispian non Catholicus Constantinopoli morari posset: accidit, vt nonnulli in Orthodoxos se miscuerint, & vt Fideles, cuncta agerent, quae a Catholicis essent solita tradita. At quodnam prodigium tunc acciderit, Sozomenus h enarrat his verbis: Vt quidam scilicet haereticus Macedonia eiusdem secula uxorem habebat. Hic cum Ioannem de sincera Deivulgione differente forte audisset, doctrinam amplexus, & uxorem quoque vt sibi conseruaret, hortatus est. At quoniam illa notarium mulierum solita consuetudine captiua teneretur, vt mariti suum quam uo aduocasset saepe nihil tamen proficeret: Nihil (inquit) illi in vlti

d Scam. lib. 8. c. 8.

XXCIX.
ARIANI
PELLVNTVR
CONSTANTINI
CIVITATEM

XXCIX.
ARIANI
PELLVNTVR
CONSTANTINI
CIVITATEM

h. Metaphr. in Act. S. Epiph. Con. c. 1.

h. Sozom. lib. 7. c. 5. MIRACVLVM DE EUCCHARISTIA.

gione

gione mihi confers fuerit, nec in vita quidem communi me post hanc
 erit. Nos mihi, data fide si id fallor, cum in illa quadam,
 quam fidem arbitrabatur, de hac re communicat, et amque sibi ad
 frangendum faciendam maritiam adiungit. Itaque tempore commu-
 nicationis (intelligunt autem qui Christo sunt initiati, quid di-
 cam) illa quod acciperat, continens, velat oratoris prociuit. Fa-
 mulari autem interim assensum porrigit id, quod mandibus adu-
 nens fecerat: quod quidem singulari que de tribus amicum fuit, in
 l'palem induxit. Tum mulier timore consternata, ut quid sibi gra-
 uis, ueniret ob rationem in rauii in se diuinitus eduxit, cum festi-
 natione ad Episcopum accurrat, seipsum indicat ac lapidem ostendit,
 qui manifeste, la vestigia m. o. s. sed materiam ignotam & instra-
 tum, quodam colat cui referretur. Cumque per se ipsi lacrimis uentam
 impetisset, cum marito de nece eductis uixit. Si ut autem hoc ve-
 rissimiliter esse non videtur, et ipse est ipse lapis, qui etiam nunc hodie
 inter Constantinopolitana vrbis cimelia conseruatur. hanc Sozo-
 mennis, & alij post eum id ipsum affirmant.

XCI

CHRYSOS-
 OMIANOS
 LYTHAS
 AD FIDEM
 CATHOLI-
 CAM RE-
 TITI VI. 7.
 Theod. lib.
 3. 70.

Quod autem in castris inter alios Scy. haer. militarent, in-
 demque libe Arianae heresis inquinati; ut hos ad melio-
 rem frugem Ioannes Chylosotomus restitueret, quid ope-
 ratas sit, Theodoretus a docet his verbis: Cum videret praer-
 terea gentem S. ythiam doctrina Ariana laqueum irretitam teneri
 molitus est sedulo inde eam eripere. Ad quam praedam capiendam
 hanc viam excogitauit. Complures, qui eadem lingua loquebantur,
 praeter sacerdotes, diaconos, & lectores ordinauit, illisque vna in tribuit
 ecclesiarum operum multa error lapsos Ecclesiam reconciliant.
 Nam ille plebem unquam ad eam Ecclesiam profectus, cum illi locu-
 tus est, interprete vrbis, qui lingua perito vsus, ab eoque dicendi fa-
 cultate instructus ad idem ipsum faciendam induxit. Ista quidem in
 illa vrbis praesentis, compluresque errore imbutos, veritatis doctrina
 Apostolica explanata, reduxit.

XCII

NOMADES
 AD RE-
 TITAM FI-
 DEM CON-
 VERSI.

Itaque cum accepisset Scythas, qui Nomades vocantur, quique
 propter Iherosolymitanos, strenuiter quidem saluti appeterent, sed ha-
 berententem, qui situm suam salutaris doctrinae fuerunt esse ge-
 neratim laborum Apostolorum imitatorum conquisit, eosque il-
 lu erudiendo praesent. Latere autem eum ad Leonium An. y. a
 Episcopum per se, quibus cum Scythas ad fidem conuersos esse
 sentiens, ut, cum orabat, ut viros idoneos ad redam salutem viam il-
 lis monstrandam mitteret, ipse quidem legi. Porro autem vbi intel-
 lexit, passim Marcionis haereticum nonnullis in nostris regionibus pa-
 ges necopasse, scripsit ad eum, qui id tempore Episcopus illius Eccle-
 siae fuit, hortatum, ut haereticum illum inde expelleret: atque quo ipse
 in eo negotio exequendo adiuuaret, offer, ad illa imperatoris ad il-
 lum mittenda curant haereticum Theodoretus. Reliquos vir-
 tem pro fide Catholica labores ab eo susceptos inferius
 suo loco dicturus sumus. iam vero ad res gestas anni sequen-
 tis transeamus.

I E S V C H R I S T I
Annus 401.

ANASTASII PAP. ARCADII ET HONOR. IMP.
 Annus 4. Annus 7.

I.
 * Fruitro
 Flabrio.
 AGITVR
 COM. 8.
 CAVSA
 RYFFINI
 AB ANAS.
 PAPA.

Quadragesimus primus Domini annus. Vincen-
 tio atque Fruitro * Consulibus, describitur Fastis: quo
 Anastasius Papa, qui anno superiori Originis haerese con-
 demnarat, audiens grauius scriptis suis aduersus S. Hiero-
 nimum ea ex causa obstrepere Ruffinum, eundem scri-
 ptis publicis literis Romam vocat. Cum ille dissimulans,
 praetextensque quasi non Anastasij essent literae, sed ab alio
 aliquo nomine eius confictae, venire neglexit: excusa-
 tus se tamen, ad ipsam Anastasiam scripsit Apologiam.
 At ipse Romanus Pontifex in absentem, saepe vocatum,
 atque ad se contemnentem, damnationis sententiam lu-
 tetulit. Haec autem summatim complexa, quomodo se
 habuerit, diligentiori sunt tractatione, fidelique testifica-
 tione narranda. Atque primum quod ad rationem tem-
 poris spectat: hoc quidem anno vocatum esse literis Ana-

stasij Papae Ruffinum, ex S. Hieronymi Apologia aduersus
 eum conscripta deducitur. Cum enim ea conscriptione (quam
 confectam esse sequenti anno, suo loco aperimus) dum
 meminit Anastasij litterarum, anno superioris datas dicat,
 ad praesentem vti que annos eas referre necesse est. Sunt
 enim haec eius verba: dum redarguit ipsum, quod Anastasij
 Papae iudicium subterfugerit: &

Sicut iam in Domino dormiens profert epistolam, & vinctum
 Anastasij ista contemnit? Quidem tibi (ut ait) essent petiti,
 quod te ignorans aut scriptis, aut forte non scriptis: Esi scriptis,
 iussit tibi totum O. b. t. s. t. m. o. n. i. u. m. : Quod nalli verum videtur, ut
 tanta vrbis sacerdoti vel innocenti iniuria facere posuerit, ut
 absenti, innocenti te vocat, ad cuius interpretationem ita com-
 tremuit? Absentem quae iussit respondere non audes, & tantum
 Romana vrbis iudicium sub, ut magis absolutum barbaricum,
 quam patet vrbis vel sententiam sustinere? Ipsi praeteritum
 ego epistolam funderis, nempe Anastasij Papae: recentia ad O.
 vinctum scripta quae misit? in quibus Anastasius tantum te ornat
 vrbis, & intelligit enim de eiusdem Pontificis Epistola scri-
 pta de Ruffino ad Ioannem Hierosolymitanum Episco-
 pum anno sequenti. Quam igitur anno praeterito datum di-
 citur eodem Pontifice epistolam ad Ruffinum, qua ipsum
 Romam vocat, ad hunc ipsum annum eam referre ne-
 cesse est, haec de tempore.

Cum autem dicat Anastasij Papae litteras, quibus ac-
 cercebatur in vrbem, causam dicitur, Ruffinus accepisset
 propter conscientiam pecculosis examine, sciens se ibi fo-
 re damnandum, tergiversatus venire desistit, in dubium
 (ve dictum est) vocatus, num ab ipso Romano Pontifi-
 ce eadem litterae scriptae fuissent, necne, nec cessatitum quo
 que obtendens, Aquileiae commorandi, parentem vel af-
 finium gratia, a quibus triginta annorum spatium abfuisse,
 ut vixen pro se ipse Anastasio satisficeret, ad eundem
 locum sit Apologiam, cui fidelis sae Catholicae professionem
 adiunxit, quo te Catholicum esse monstraret. Exarata
 eius est exordium es: audis quosdam, &c. de qua S. Hiero-
 nymus, fetto iam vlcus apertus: in Epistola (inquit) sentis
 Papa Anastasij lubrica extitisti & turbatus: in quo fusi gra-
 dum, non reperit. Ad id enim dicitur a me esse compositum: tunc
 ab eo ad te debuisse transmitti, cui missa est. Rursus in iustitiam
 scribentis argueretiam si scripta sit ab illo, sua non scripta, ad te
 nihil peruenire testaris, qui praedecessori eum habes testimo-
 nium: & rogantem Romam, ut illum illustrares per sententiam, ap-
 poldisti amore contempseris. Si a me scilicet epistolam suscipias,
 est eam in Romana Ecclesia Chartario non requiritur? ut cum de-
 prehenderis ab Episcopo nati datum, manifestissime crimini reum
 tenent, & nequaquam araneam mihi opponas castitatem, sed
 fortissimo me & solidissimo cunctingas rete. Si autem Romam
 Episcopi est, stulte facis ab eo exemplar epistola petere, cui missa
 non est, & non ab illo, qui misit, de Oriente expedire testimo-
 nium, cuius auctoritatem & testem habere in vicino. Vnde postea Ro-
 manis, & praesens apud eum epistola, cui tibi & ab ipso & mon-
 centi fecerit contumeliam: primum ut non recipere expostitionem
 fidei tuae, quam omnino (ut scribit) ita alia comprobant, & baculo tua-
 rum vis noluerit litterarum contra canes tuas: deinde ut epistola
 contra te ad Orientem mitteret, &c. sed id anno loqueatur, quo
 ad Ioannem Hierosolymitanum Episcopum scripsit Episto-
 lam.

Ex his probe intelligit, lector, Apologiam Ruffini
 cum professione fidei ab Anastasio Papa minime fuisse re-
 ceptam: ut pote quod in ea nulla mentio fieret de Orig-
 nis haereticis, quorum vehementer seculabatur, prout S.
 Hieronymus id docet. Habito igitur hoc anno de Ruffi-
 no Romae iudicio, quod venire vocatus neglexerit, quod-
 que de obiectis criminibus minime satisfecerit, iure me-
 ritoque sententiam damnationis accepit, prout etiam si-
 cta data ab eodem Pontifice anno sequenti litterae ad Io-
 annem Hierosolymitanum Episcopum docent. Quae autem
 aduersus inuectivas eius in S. Hieronymum ipse referripse-
 rit, anno sequenti, suo loco pluribus dicturi sumus. Scri-
 ptis quoque est hoc anno a Theophilo Episcopo Alexan-
 drino secunda Paschalis Epistola (ut superius exacte vi-
 dimus) qua idem Aniles Originis errores cum eorum
 auctore maiori exagitauit & efflicta, dicendique poenitentia,

II.
 RYFFINI
 LAT. VI.
 III.
 RYFFINI
 VI. 7.
 IV.
 RYFFINI
 VI. 7.
 V.
 RYFFINI
 VI. 7.
 VI.
 RYFFINI
 VI. 7.
 VII.
 RYFFINI
 VI. 7.
 VIII.
 RYFFINI
 VI. 7.
 IX.
 RYFFINI
 VI. 7.
 X.
 RYFFINI
 VI. 7.
 XI.
 RYFFINI
 VI. 7.
 XII.
 RYFFINI
 VI. 7.